

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

Miljöprövningsdelegationen

UPPSALA KOMMUNSTYRELSE	
Ink.	2014-07-10
Diarienumr.	KSN-2014-0765
50	Akdbil. 1

BESLUT

1 (40)

2014-07-03

Dnr: 551-6068-11
Anl.nr: 0380-60-024Dalby Maskin AB
Box 6514
751 38 Uppsala*Kungörelsedelgivning*

Tillstånd för bergtäkt, deponi och återvinningsanläggning, inom fastigheterna Läby-Österby 4:1 och 4:25 samt Lörsta 1:10 i Uppsala kommun

Verksamhetskod 10.11 och 10.50 enligt 4 kap. 2 och 6 §§, 20.40 8 kap. 5 §, 26.110, 26.150 14 kap. 12 och 16 §§, 39.90 20 kap. 4 §, 90.70, 90.110, 90.170, 90.310 29 kap. 6, 10, 17, 37 §§
miljöprövningsföreläggningen (2013:251)
6 bilagor

Beslut

Miljöprövningsdelegationen inom Länsstyrelsen i Uppsala län lämnar med stöd av 9 kap. miljöbalken (MB), Dalby Maskin AB (Bolaget), med organisationsnummer 556538-7593, tillstånd till följande verksamheter inom fastigheterna Läby-Österby 4:1 och 4:25 samt Lörsta 1:10 i Uppsala kommun:

Täktverksamhet

- Brytning av totalt 6 250 000 ton berg varav maximalt 250 000 ton per år.
10.11 B

Krossning och siktning

- Krossning och siktning av ovanstående mängd berg. 10.50 C

Tillverkning

- Framställning av flis från maximalt 35 000 ton brännbart avfall per år.
20.40 C
- Tillverkning av maximalt 25 000 ton betong per år. 26.110 C
- Uppställning av asfaltsverk. 26.150 C

Lagring

- Lagring av maximalt 35 000 ton bränsleflis per år. 39.90 C

Sortering

- Sortering av annat avfall än farligt avfall. 90.70 B
 - Maximalt 250 000 ton övrigt avfall per år.
 - Maximalt 35 000 ton brännbart avfall per år.
 - Maximalt 50 000 ton avfall för kompostering per år.

Återvinning genom mekanisk bearbetning

- Införsel, krossning och siktning av maximalt 50 000 ton inkört berg eller grusmaterial per år.
 - Krossning och siktning av maximalt 25 000 ton asfalt per år.
 - Krossning och siktning av maximalt 25 000 ton betong per år.
- 90.110 C

Biologisk behandling

- Biologisk behandling av maximalt 50 000 ton annat avfall än farligt avfall per år. 90.170 C

Deponering

- Deponering av totalt 12 200 000 ton inert avfall varav maximalt 300 000 ton per år. 90.310 B

Från och med den dag då trafiksäkerhetshöjande åtgärder har utförts, d.v.s. att det finns ett vänstermagasin som är anpassat efter de fordon som svänger in mot verksamhetsområdet eller att andra motsvarande åtgärder har vidtagits, i korsningen vid riksväg 55, och tillsynsmyndigheten, efter hörande av Trafikverket, har godkänt åtgärderna, tillåts:

- Brytning, krossning och siktning av totalt 11 530 000 ton berg varav maximalt 600 000 ton per år.
Maximalt uttag får under enstaka år uppgå till 750 000 ton.
- Införsel, krossning och siktning av maximalt 150 000 ton inkört berg eller grusmaterial per år.
- Deponering av totalt 12 200 000 ton inert avfall varav maximalt 600 000 ton per år.

Av bilaga 4 framgår vilka avfallsslag som får tas emot inom anläggningen.

Verksamheterna får endast bedrivas inom det område som har angivits på översiktskartan, *bilaga 1*, samt inom det på verksamhetsplanen, *bilaga 2*, markerade verksamhetsområdet. Tåktverksamhet får bedrivas endast inom det på verksamhetsplanen markerade brytområdet.

Tillstånd för bergtäkt, krossning och siktning av berg, samt införsel och krossning och siktning av inkört berg gäller till och med den 31 december 2039. För övriga delverksamheter gäller tillståndet tillsvidare.

Miljöprövningsdelegationen godkänner med stöd av 6 kap. MB den i ärendet upprättade miljökonsekvensbeskrivningen.

Villkor

1. Om inte annat följer av övriga villkor ska verksamheten bedrivas i huvudsak i enlighet med vad Bolaget har angett i ansökningshandlingarna och i övrigt åtagit sig i ärendet.
2. Innan verksamheten påbörjas ska gränsen för verksamhets- och brytningsområdet markeras i terrängen på väl synligt sätt. Minst en fixpunkt ska finnas markerad i terrängen. Markeringarna ska behållas under hela tillståndstiden undantaget den del av brytområdet som sammanfaller med ytor för återvinning och deponering. Där får markeringarna tas bort i samband med att deponering eller återvinning påbörjas.
3. Verksamhetsområdet ska vara omgärdat av stängsel så att allmänheten hindras från att beträda området.
4. Brytning av berg får inte ske till ett större djup än + 15 m över havet (m.ö.h.).
5. a) Den ekvivalenta ljudnivån från verksamheten får utomhus vid bostäder inte överstiga följande värden:

50 dB(A)	vardagar utom lördagar	kl. 07.00-18.00
45 dB(A)	lördagar, söndagar och helgdagar	kl. 07.00-18.00
45 dB(A)	kvällstid	kl. 18.00-22.00
40 dB(A)	natttid	kl. 22.00-07.00

Natttid ska dessutom gälla att momentanvärden får uppgå till högst 55 dB(A) vid bostäder.

b) Den ekvivalenta ljudnivån från verksamheten får inom naturreservatet Hågadelen-Nästen inte överstiga följande värden:

40 dB(A)	vardagar utom lördagar	kl. 07.00-18.00
35 dB(A)	lördagar, söndagar och helgdagar	kl. 07.00-18.00
35 dB(A)	kvällstid	kl. 18.00-22.00
35 dB(A)	natttid	kl. 22.00-07.00

De angivna värdena, a) och b), ska kontrolleras genom immissionsmätningar och/eller närfältsmätningar och beräkningar. Ekvivalentvärdena ska beräknas för de tider då verksamheten pågår. Kontroll ska ske så snart det skett förändringar i verksamheten som kan medföra ökade bullernivåer, dock minst vartannat år, eller på tillsynsmyndighetens begäran.

6. Verksamheten ska normalt bedrivas helgfri måndag-fredag kl. 07.00-18.00. Särskilt bullrande/störande verksamheter såsom krossning, borrar, och skutknackning får endast bedrivas helgfria vardagar mån-fre kl. 07.00-18.00. Sprängning får endast ske helgfria vardagar mellan kl. 09.00-16.00. Utlastning, transporter, reparationer och underhållsarbeten får endast utföras helgfria vardagar, mån-fre kl. 06.00-22.00 (*delegation*).
7. Minst tre dagar innan varje sprängning ska berörda inom en radie av 1 km från tänkten alltid informeras om dag och tidpunkt för sprängning.

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

Miljöprövningsdelegationen

BESLUT

4 (40)

2014-07-03

Dnr: 551-6068-11

8. Sprängningar får inte utföras som medför att den sprängningsinducerade vibrationshastigheten, uttryckt som toppvärde i vertikalled mätt i sockel i närmaste bostäder, överstiger värdet 4 mm/s.

Luftstöt vågor får vid närmaste bostäder inte överstiga värdet 120 Pa, uttryckt som frifältsvärde.

De angivna värdena ska kontrolleras genom mätning enligt svensk standard, för närvarande SS4604866 eller motsvarande vid sprängning, vid minst ett tillfälle under de tre första sprängtillfällena, då det har skett förändringar i verksamheten som kan medföra ökade vibrationer eller luftstöt vågor, eller på tillsynsmyndighetens begäran.

9. Verksamhetsutövaren ska, i den årliga miljörapporten, redovisa bergmaterialets lämplighet för framställning av helkrossad betong. Redovisningen ska utgå från provtagning och analyser av material från en representativ del av tåkten.
10. Åtgärder ska vidtas för att minimera spridning av damm från verksamheten och verksamhetens samtliga moment (*delegation*).
11. Bolaget ska utreda möjligheten att helt frångå användningen av salt som dammbindande medel. Utredningen ska lämnas till tillsynsmyndigheten senast 12 månader efter att tillståndet vunnit laga kraft (*delegation*).
12. Maskinell utrustning ska om möjligt drivas med miljövänliga bränslen. I första hand ska vegetabiliska oljor användas och i andra hand ska biologiskt nedbrytbara hydrauloljor användas med beaktande av vad maskintillverkaren rekommenderar.
13. Uppstår problem från nedskräpning, lukt eller skadedjur ska åtgärder omedelbart vidtas för att avhjälpa problemen.
14. Avledande av vatten från verksamhetsområdet ska ske genom sedimenteringsanläggning, försedd med oljeavskiljande anordning, med efterföljande översilningsyta och våtmarksrening innan vattnet leds vidare. Vattenreningsanläggningen ska vara ändamålsenligt utförd och dimensionerad (*delegation*).
15. Vatten som avleds från anläggningen ska karaktäriseras utifrån de delverksamheter som bedrivs inom anläggningen. Provtagning av det utgående vattnet före och efter rening ska genomföras kontinuerligt. Bolaget ska kontinuerligt redovisa resultat från provtagning till tillsynsmyndigheten. Vilka parametrar som ska ingå i provtagningen samt provtagnings- och rapporteringsintervall ska bestämmas i samråd med tillsynsmyndigheten. Den årliga volymen vatten som lämnar anläggningen ska mätas (*delegation*).
16. Överskottsvatten från betongtillverkning ska omhändertas på ett sätt som garanterar att utsläpp till recipient inte kan ske (*delegation*).

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

Miljöprövningsdelegationen

BESLUT

5 (40)

2014-07-03

Dnr: 551-6068-11

17. Asfalt som lagras, krossas och återvinns får inte innehålla högre halter av 16-PAH än 70 mg/kg (*delegation*).
18. Kemikalier, petroleumprodukter och farligt avfall ska vara märkta samt förvaras i täta behållare på tät, invallad yta, som är skyddad från nederbörd. Invallningen ska rymma en volym som motsvarar den största behållarens volym plus minst 10 % av summan av övriga behållares volym. Fordonsbränsle ska förvaras enligt ovan eller i dubbelmantlade cisterner. Cisternerna ska förses med påkörningsskydd.
19. Behållare för bränsle ska vara utrustade med överfyllnadsskydd och ha nivåvakt installerad, alternativt ska tankutrustning vara försedd med nivåvakt.
20. Tankning och parkering av fordon och maskiner får endast ske på yta som är särskilt iordningställd för att förhindra spridning av oljespill.
21. Utrustning för sanering av spill ska finnas lätt tillgänglig vid bedrivande av verksamhet.
22. På arbetsplatsen ska hållas god ordning. Förslitet material, skrot och dylikt ska omhändertas.
23. Varningsskyltar för korsande trafik ska sättas upp från alla håll där utfartstrafiken korsar den gamla banvallen.
24. Ändringar i förteckningen över avfallsslag, *bilaga 4*, får ske efter godkännande av tillsynsmyndigheten.
25. Samtliga ytor där avfall hanteras ska vara så beskaffade att bildat lakvatten kan samlas upp.
26. Innan nya ytor tas i anspråk för deponering ska tillsynsmyndigheten godkänna utförande av geologisk barriär inom respektive deponiområde.
27. Deponering, inklusive avslutningsåtgärder, får ske till en högsta höjd av + 50 m över havet i det västra deponiområdet och +55 m över havet i det östra deponiområdet, huvudsakligen i överensstämmelse med förslag på efterbehandlingsplan, *bilaga 3*. Efterbehandlingen ska så långt som möjligt ske successivt och i samråd med tillsynsmyndigheten. Slänter får inte vara brantare än 1:3 (*delegation*).
28. Senast 2 år innan täktverksamheten beräknas avslutas ska verksamhetsutövaren inge en slutlig efterbehandlingsplan till tillsynsmyndigheten (*delegation*).
29. Efterbehandlingen ska vara avslutad senast 5 år efter att deponering av avfall upphört. Anmälan om slutbesiktning ska efter avslutad efterbehandling omgående göras till tillsynsmyndigheten (*delegation*).
30. En kopia av detta beslut ska finnas tillgänglig på arbetsplatsen under verksamhetstiden.

31. När tillståndet tas i anspråk ska detta anmälas till tillsynsmyndigheten.
32. Ett förslag till kontrollprogram ska lämnas till tillsynsmyndigheten inom sex månader efter att tillståndet vunnit laga kraft. I kontrollprogrammet ska anges mätmetoder, mätfrekvens och utvärderingsmetoder.
33. Bolaget ska inlämna förslag på ny säkerhet, samt underlag för beräkning av ny säkerhet, till Miljöprövningsdelegationen när bergtäktsverksamheten avslutats eller senast den 1 januari 2040.

Delegationer

Miljöprövningsdelegationen överlåter med stöd av 22 kap. 25 § tredje stycket MB åt tillsynsmyndigheten att vid behov godkänna mottagande av andra avfallsslag än vad som framgår av bilaga 4, samt besluta om ytterligare villkor avseende:

- a. Tillfälligt ändrade arbetstider om det finns särskilda skäl (*villkor 6*).
- b. Sommaruppehåll för skutknackning och borrar om behov föreligger (*villkor 6*).
- c. Dammbekämpning och dammbindande medel (*villkor 10 och 11*).
- d. Ytvattenreningsanläggningens närmare utformning och vid behov utsläppsvillkor för föroreningsinnehållet i det renade ytvattnet (*villkor 14 och 15*).
- e. Skyddsåtgärder för asfalt- och betongtillverkning (*villkor 16 och 17*).
- f. Åtgärder för avslutning och efterbehandling (*villkor 27, 28 och 29*).
- g. Åtgärder beträffande energihushållning.

Uppskjutna frågor under en provotid

Miljöprövningsdelegationen skjuter med stöd av 22 kap. 27 § första stycket MB upp avgörande av slutliga villkor för energianvändning.

Bolaget ska under en provotid utreda förutsättningar för att helt eller delvis driva kross- och sorteringsverk med el via anslutning till det fasta elnätet. Utredningen ska visa vilka investeringar som krävs för att helt eller till övervägande del övergå till eldrift. Av inkommen utredning ska det gå att utläsa kostnader för nyinvestering/konvertering av utrustning och årliga driftkostnader för de konverterade/utbytta delarna av utrustningen som möjliggör drift med el från det fasta nätet. Utredningen ska också innehålla motsvarande uppgifter för en fortsatt drift av utrustning med diesel som bränsle. Lämnade uppgifter ska kunna gå att härleda till faktiska förhållanden och bygga på kalkyler enligt de modeller som generellt används för investeringsbeslut enligt företagsekonomisk praxis. I kalkylen ska fortsatt dieseldrift ställas mot drift med el från det fasta nätet. Redovisningen ska återge förväntad pay off respektive en LCC-kalkyl (Life Cycle Cost) där hänsyn tas till investeringens lönsamhet med utgångspunkt från bergtäktens hela livslängd.

Utredningarna med förslag till slutliga villkor för energianvändning ska lämnas till Miljöprövningsdelegationen senast den 30 september 2015.

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

Miljöprövningsdelegationen

BESLUT

7 (40)

2014-07-03

Dnr: 551-6068-11

Till dess Miljöprövningsdelegationen beslutar annat ska följande provisoriska föreskrift gälla:

P1

Bolaget ska fortlöpande arbeta med att minska verksamhetens energiförbrukning. Eldrift ska alltid övervägas vid inköp av maskiner och utrustning. Samråd ska ske med tillsynsmyndigheten innan beslut tas om inköp av utrustning för materialhantering som kräver diesel som bränsle.

Ekonomisk säkerhet

Bolaget ska för tillståndets giltighet ställa en ekonomisk säkerhet till ett belopp om 3 400 000 kronor. Säkerheten ska godkännas av Miljöprövningsdelegationen.

Igångsättningstid

Den med tillståndet avsedda verksamheten ska ha satts igång senast 2 år efter det att detta beslut vunnit laga kraft annars förfaller tillståndet

Tillsynsmyndigheten ska meddelas när verksamheten satts igång.

Återkallelse av tidigare beslut

När detta tillstånd tas i anspråk upphör tidigare meddelade tillstånd att gälla (Länsstyrelsens dnr. 551-218-04 och 541-217-04).

Kungörelsedelgivning

Miljöprövningsdelegationen beslutar att kungörelse om detta beslut ska införas inom 10 dagar från datum för beslutet i Post- och Inrikes Tidningar samt i ortstidningen Upsala Nya Tidning, *se bilaga 6*. Kungörelsedelgivningen sker enligt reglerna i 47 och 49 §§ delgivningslagen (2010:1932).

Redogörelse för ärendet

Bakgrund

Dalby Maskin AB har inlämnat en ansökan enligt 9 kap. MB avseende fortsatt och utökat tillstånd för bergtäkt, deponi för inert avfall och återvinningsanläggning. Syftet med ansökan är dels att erhålla längre tillståndstid, dels att erhålla ett tillstånd som bättre motsvarar efterfrågan på Bolagets tjänster och producerade material.

Tidigare tillståndsbeslut

Miljöprövningsdelegationen inom Länsstyrelsen i Uppsala län beslutade den 17 maj 2005 att meddela Bolaget tillstånd till deponi för inert avfall, mottagning, sortering och mellanlagring av bygg- och industriavfall samt kompostering av park- och trädgårdsavfall (dnr. 551-218-04).

Den 26 maj 2005 beslutade Länsstyrelsen i Uppsala län att med stöd av 12 kap. MB meddela Bolaget tillstånd till bergtäkt samt uppställning av kross- och sorteringsanläggning (dnr. 541-217-04).

Samråd

Samråd med Länsstyrelsen och Uppsala kommun, Miljökontoret har skett den 5 november 2008. Ett samrådsmöte hölls den 8 juni 2009 i Läby Hembygdsgård. Mötet föregicks av en skriftlig information om planerad verksamhet samt inbjudan till bl.a. närboende, ägare till närliggande fastigheter, Länsstyrelsen, Uppsala kommun, Naturskyddsföreningen och Vägverket. Inbjudan till mötet samt information om planerad verksamhet har även nått ut till allmänheten och berörda genom annonsering i Upsala Nya Tidning den 22 maj 2009. I ett senare skede har Bolaget även samrått med dikningsföretag, berörda golfklubbar samt Länsstyrelsens beredningssekreteriat för vattenförvaltning.

Ärendets handläggning

Ansökan med miljökonsekvensbeskrivning kom in till Miljöprövningsdelegationen den 13 dec 2011. Efter kompletteringar kungjordes ansökan i Upsala Nya Tidning samt remitterades till Uppsala kommun, Sveriges geologiska undersökning (SGU), Trafikverket och Länsstyrelsen i Uppsala län. Yttranden har kommit in från Miljö- och hälsoskyddsnämnden och Brandförsvaret i Uppsala kommun, SGU och Trafikverket. Bolaget har bemött inkomna yttranden och har lämnat in ytterligare kompletteringar.

Ansökan med yrkanden, åtaganden och förslag till villkor

Yrkanden

1. Dalby Maskin AB (Bolaget) ansöker om tillstånd enligt 9 kap 6 § MB att vid 55:ans bergtäkt och återvinningsanläggning inom fastigheterna Läby-Österby 4:1, Läby-Österby 4:25 och Lörsta 1:10, Uppsala kommun att årligen deponera
 - a. högst 600 000 ton inert avfall eller totalt 12 200 000 ton i hela deponinoch utöver ovanstående årligen ta emot, sortera, och behandla avfall med nedanstående mängder
 - b. högst 250 000 ton övrigt avfall,
 - c. högst 35 000 ton brännbart avfall,
 - d. högst 50 000 ton av kompostering ris, trä och växtdelar och av park- och trädgårdsavfall.
2. Bolaget ansöker vidare om tillstånd till att utöver vad som anges i yrkande 1 att årligen bryta berg för krossning och sortering samt lagra, krossa och sortera inkommande berg för återvinning
 - a. högst 600 000 ton berg utbrutet från täkt årligen,
 - b. högst 11 530 000 ton eller 4 350 000 m³ totalt,
 - c. lagring och krossning av 150 000 ton inkört berg eller annat grusmaterial årligen,
 - d. krossa och tillverka 25 000 ton asfalt per år,
 - e. tillverka 25 000 ton betong per år.Ovanstående mängd berg utbrutet årligen kan vid något enskilt år med stor efterfrågan överskridas med upp till 150 000 ton. Normal produktion beräknas till 300 000 - 550 000 ton årligen.

3. Bolaget avser ytterligare förbränna egen återvunnen flis eller fliskross i egen värmecentral motsvarande 500 kW. Totala energiåtgången till värmeförsörjning uppskattas till ca 110 000 kWh. Detta kräver enligt miljöbalken och förordningen om miljöfarlig verksamhet ej tillstånd då förbränning av energiåtervunnet trä är undantaget.
4. Bolaget avser också ta hand om uppkommet ytvatten inom verksamhetsområdet och leda det till anlagd sedimenteringsbassäng, översilningsyta och efterföljande våtmark. Brytning av berg kommer att ske under grundvattenytan och vatten från täkten kommer att pumpas och avledas till anlagd sedimenteringsbassängen. Den totala mängden ytvatten som leds till dammar och våtmark beräknas till 135 m³/dygn – 355 m³/dygn beroende på i vilket skede verksamheten befinner sig i räknat på 10-års regn. Bolaget kommer att bortleda uppströms uppkommet ytvatten genom anlagt dike runt anläggningen. Ingen av de ovanstående verksamheterna bedöms som tillståndspliktig eller att de är av sådan omfattning att anmälan krävs.
5. Bolaget yrkar att de villkor i nuvarande tillstånd som gäller verksamhetsuppehåll under sommaren tas bort. Bullermätningar har utförts vid flera tillfällen vid normal drift av verksamheten. Bolaget kan med de i ansökan och i MKB:n angivna skyddsåtgärderna alltid innehålla den ekvivalenta ljudnivå som är angiven i tidigare villkor, förutom då alla maskiner körs samtidigt vilket aldrig sker.
6. Bolaget yrkar på ett icke tidsbegränsat tillstånd. I andra hand yrkar Bolaget på en tillståndstid på 25 år.
7. Bolaget yrkar slutligen att den till ansökan bifogade miljökonsekvensbeskrivningen (MKB:n) godkänns.

Förslag till villkor

1. Om inte annat följer av övriga villkor skall verksamheten bedrivas huvudsakligen i enlighet med vad Dalby Maskin AB angivit i ansökan eller i övrigt åtagit sig i ärendet. Sådana mindre ändringar av verksamheten som avses i 5 § tredje stycket förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd skall anmälas på det sätt som anges i 22 § samma förordning till tillsynsmyndigheten, för närvarande miljö- och hälsoskyddsnämnden i Uppsala kommun.
2. Verksamhets- och brytningsområdet samt fixpunkter ska utmärkas i terrängen på väl synligt sätt och markeringarna får inte under exploateringstiden rubbas eller döljas. Utmärkningen ska utföras innan brytningen påbörjas. Då brytning av bergtäkten till viss del sammanfaller med iordningställning av planer och ytor för återvinning och deponering markeras endast gränsen för verksamhetsområdet och den yttre gränsen för brytning.
3. Uttag får ej ske utanför den på exploateringsplanen markerade gränsen för brytområdet. Övrig verksamhet i samband med täktverksamheten får inte

Miljöprövningsdelegationen

BESLUT

10 (40)

2014-07-03

Dnr: 551-6068-11

ske utanför den på exploateringsplanen markerade gränsen för verksamhetsområdet.

4. Uttag av material får inte ske till ett större djup än + 15 m.ö.h.
5. Luftstöt våg till följd av sprängning får som riktvärde vid bostäder inte överskrida 100 Pascal.
6. Vibrationer till följd av sprängning får som riktvärde inte överskrida 4 mm/s uttryckt som högsta hastighet i vertikalled, mätt på grundsockel på bostadshus.
7. Vid produktionssprängning ska närboende i förväg informeras om tid och dag för sprängning. Signal ska ges före och efter all sprängning, tydligt hörbar 500 meter ifrån gränsen för verksamhetsområdet. Sprängning får endast ske vardagar mellan klockan 09.00-16.00.
8. Buller från verksamheten/anläggningen, inklusive transporter inom verksamhetsområdet skall begränsas så att inte högre ekvivalent ljudnivå uppkommer som riktvärde utomhus vid närmaste bostäder än;
50 dB(A) dagtid (kl. 07.00-18.00)
45 dB(A) kvällstid (kl. 18.00-22.00)
40 dB(A) nattetid (kl. 22.00-07.00)
45 dB(A) söndag och helgdagar (kl. 07.00-18.00)

Momentana ljud kl. 22-07 får inte överstiga 55 dB(A) vid bostäder.

Buller från anläggningen, inklusive transporter inom verksamhetsområdet skall begränsas så att den ekvivalenta ljudnivån inom naturreservatet Hågadal-Nåsten inte överskrider;
40 dB(A) dagtid (kl. 07-18)
35 dB(A) kvälls och nattetid (kl. 18-07)
35 dB(A) söndag och helgdag (kl. 07-18)
Momentana ljud kl. 22-07 får inte överstiga 50 dB(A).

9. Normal arbetstid ska vara helgfri måndag-fredag kl. 07.00-18.00. Dock kan utlastning och annat arbete ske tidigare om det inte är att betrakta som störande verksamhet. Borrning, krossning och skutspräckning som kan vara störande för omgivningen får endast bedrivas mellan kl. 07.00-18.00 helgfria vardagar. Tillsynsmyndigheten får, om särskilda omständigheter föreligger, för enstaka tillfällen, medge undantag från detta villkor.

Transporter samt reparationer och underhållsarbeten som inte bedöms vara störande får utföras mellan kl. 06.00 och 22.00 helgfria vardagar.

10. Stenkast vid sprängning får inte förekomma utanför verksamhetsområdet.
11. Borrutrustning, krossanläggningar och transportörer ska vara så utformade att stofthalten i utgående luft som riktvärde inte överstiger 20 mg/m³ normal torr gas. Sprinklersystem med vatten ska användas på de kross- och

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

Miljöprövningsdelegationen

BESLUT

11 (40)

2014-07-03

Dnr: 551-6068-11

sorteringsanläggningar som saknar utsug. Diffus damning från upplag, transportvägar och transporter ska begränsas så långt som möjligt. Uppstår problem i omgivningarna till följd av denna damning åligger det företaget att vidta ytterligare åtgärder för att begränsa damningen.

12. Uppstår problem från nedskräpning, lukt eller skadedjur skall åtgärder omedelbart vidtas, i samråd med tillsynsmyndigheten, för att avhjälpa problemen.
13. Vatten som avleds från täktområdet och ytor för återvinning, lagring etc ska passera befintlig sedimentationsbassäng med efterföljande översilning och konstruerade våtmarksområde samt oljeavskiljande anordning innan utsläpp sker till recipienten. Eventuell oljefraktion ska samlas upp.
14. Lagring av bränsle, oljor, andra kemiska produkter och farligt avfall skall ske på tät, invallad yta under tak. Invallningen skall rymma en volym som motsvarar den största behållarens volym plus minst 10 % av summan av övriga behållares volym. Oljehantering inklusive tankning av fordon och maskiner får endast ske på yta som är beständig mot olja. Marken under stillastående maskiner och fordon skall skyddas mot spill av petroleumprodukter. Spill av petroleumprodukter ska omhändertas som farligt avfall. Avfall av olika slag, inklusive spill av olje- och andra kemiska produkter, som uppkommer i täktverksamheten, ska samlas upp och förvaras var för sig inför transport av godkänd transportör till anläggning som får ta emot avfallet.
15. Förvaringstankar för kemiska produkter ska vara utrustade med överfyllnadsskydd eller ha nivåvakt installerad, alternativt ska tankutrustning vara försedd med nivåvakt.
16. På arbetsplatsen ska hållas god ordning. Förslitet material, skrot, o dyl ska omhändertas. Åtgärder som bevattning eller saltning ska vidtas för att vid behov reducera damning från transportvägar, körplaner eller upplag ifall inte befintlig tvätt är tillräcklig.
17. Maskinell utrustning i tåkten ska om möjligt drivas med miljövänliga bränslen. I första hand ska vegetabiliska oljor användas och i andra hand ska biologiskt nedbrytbara hydrauloljor användas med beaktande av vad maskintillverkaren rekommenderar.
18. Efterbehandling ska utföras efterhand som brytningen av berg fortskrider och skall vara slutförd senast 3 år efter avslutad verksamhet.
19. Varningsskyltar för korsande trafik ska sättas upp från alla håll där utfartstrafiken korsar gamla banvallen.
20. Enligt förslag får de avfallskategorier som redovisas i nedanstående tabell tas emot inom anläggningen (inklusive material för deponering). Ändringar eller nya avfallsslag får tas emot efter samråd med tillsynsmyndigheten.

Samtliga ytor där avfall hanteras, skall vara så beskaffade att bildat lakvatten kan samlas upp.

Avfallsslag	Koder från Avfallsförordningen (2011:927 och typ av hantering)	
Kategori	Kod	Hantering
01 Avfall från prospektering, ovan- och underjordsbrytning samt fysikalisk och kemisk behandling av mineral		
Annat kasserat grus och krossat bergartsmaterial än det som anges i 01 04 07.	01 04 08	R5
Kasserad sand och lera.	01 04 09	D1
Slam och avfall från borrhning efter sötvatten eller i syfte att utvinna värme ur berget	01 05 04	D4
02 Avfall från jordbruk, trädgårdsnäring, vattenbruk, skogsbruk, jakt och fiske samt från bearbetning och beredning av livsmedel		
Växtdelar	02 01 03	R3
Skogsbruksavfall.	02 01 07	R1
16 Avfall som inte anges på annan plats i förteckningen		
Kiselgel	16 01 99	R5
17 Bygg- och rivningsavfall (även uppgrävda massor från förorenade områden)		
Betong.	17 01 01	R5
Tegel.	17 01 02	R5
Klinker och keramik.	17 01 03	R5
Andra blandningar av betong, tegel, klinker och keramik än de som anges i 17 01 06.	17 01 07	R5
Trä.	17 02 01	R1
17 03 Bitumenblandningar, stenkolstjära och tjärprodukter:		
Andra bitumenblandningar än de som anges i 17 03 01.	17 03 02	R5
17 05 Jord (även uppgrävda massor från förorenade områden), sten och muddermassor:		
Annan jord och sten än den som anges i 17 05 03.	17 05 04	D1
Andra muddermassor än de som anges i 17 05 05.	17 05 06	D4
Annan spårballast än den som anges i 17 05 07.	17 05 08	D1
17 09 Annat bygg- och rivningsavfall:		
Annat blandat bygg- och rivningsavfall än det som anges i 17 09 01–17 09 03	17 09 04	R5
19 08 Avfall från avloppsreningsverk som inte anges på annan plats i förteckningen:		
Avfall från sandfång. (Sand från vattenrening/ inducerad infiltration)	19 08 02	D1
20 Hushållsavfall och liknande handels-, industri- och institutionsavfall (även separat insamlade fraktioner)		
20 02 Trädgårds- och parkavfall (även avfall från begravningsplatser):		
Biologiskt nedbrytbart avfall.	20 02 01	R3
Jord och sten.	20 02 02	D1
20 03 Annat hushållsavfall och liknande handels-, industri- och institutionsavfall än det som anges i 20 01 och 20 02:		
Avfall från gaturenhållning.	20 03 03	D1/R5
Koder för deponering, behandling o.s.v.: D1; deponering, D4; invallning, R1; huvudanvändning bränsle, R3; återvinning av organiska material, R5; återvinning andra oorganiska material		

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

Miljöprövningsdelegationen

BESLUT

13 (40)

2014-07-03

Dnr: 551-6068-11

Ingen av ovanstående kategorier avser sådant avfall som klassificeras som farligt. Allt avfall som hanteras i form bygg- och rivningsavfall, asfalt etc. avses sådant som ej innehåller farliga ämnen och saknar asterisk i bilaga 1 i avfallsförordningen. Allt material som deponeras skall uppfylla kriterier för inert avfall enligt NFS 2004:10. Maximala mängder som får hanteras och eller deponeras inom anläggningen finns specificerade under rubriken Yrkanden och åtaganden.

21. Avfall som kommer till anläggningen och som deponeras skall innan deponeringen vägas, besiktigas och registreras.
22. Senast tre månader innan efterbehandling av en deponietapp avlutas ska Bolaget till tillsynsmyndigheten redovisa hur efterbehandling kommer att genomföras. Redovisningen ska innehålla uppgifter om täckningens utformning och material samt en tidplan för arbetet.
23. För verksamheten skall finnas ett kontrollprogram, som möjliggör bedömning av om villkoren följs. I kontrollprogrammet skall anges mätmetoder, mätfrekvens och utvärderingsmetoder.
24. Bolaget ska hos länsstyrelsen ställa säkerhet för kostnader för sluttäckning och efterbehandling av deponiytor.

Bemyndigande

Bolaget föreslår att tillsynsmyndigheten bemyndigas enligt 22 kap. 25 § 3 st. MB att meddela villkor och föreskrifter om försiktighetsmått i följande avseenden:

- a) Avfallstyper som utöver vad som framgår av villkor 24 får deponeras eller tas emot vid anläggningen efter samråd med myndighet.
- b) Åtgärder för avslutning och efterbehandling av behandlings- och lagerytor i samband med verksamhetens upphörande.

Bolagets beskrivning av verksamheten

Av ansökningshandlingarna och vad Bolaget i övrigt har angett framgår bland annat följande:

Allmänt

Dalby Maskin AB bedriver deponi, återvinning och bergtäkt på 55:ans återvinningsanläggning. Bolaget är familjeägt och har varit i branschen sedan 1989. Bolaget har i dagsläget två tillstånd, dels enligt 9 kap. MB, dels enligt 12 kap. MB. Tillstånden erhöles under år 2005.

Befintlig och planerad verksamhet

Nuvarande tillstånd medger bl.a. uttag av totalt 1 300 000 ton berg varav 250 000 ton får brytas årligen. Totalt får 2 690 000 ton inert avfall deponeras och 200 000 ton bygg-, rivnings- och parkavfall hanteras genom t.ex. mellanlagring, sortering och kompostering. Tillstånden upphör att gälla under 2015.

Miljöprövningsdelegationen

BESLUT

14 (40)

2014-07-03

Dnr: 551-6068-11

Bolaget ansöker om att få bryta, krossa och sikta totalt 11 530 000 ton berg, varav maximalt 600 000 ton berg per år, samt att få krossa och sikta maximalt 150 000 ton inkört berg per år. Bolaget ansöker också om att få deponera totalt 12 200 000 ton inert avfall i hela deponin. Sortering, återvinning och kompostering av avfall kommer också att ske liksom tillverkning av asfalt och betong.

Lokalisering, planbestämmelser och omgivningar

Anläggningen är belägen utmed riksväg 55 ca 3 km öster om Uppsala. Verksamhetsområdet är beläget inom fastigheterna Läby-Österby 4:1 som arrenderas och Läby-Österby 4:25 som ägs av Bolaget. Anläggningen har en egen infart från väg 55. Närmaste bostadsbebyggelse ligger ca 700 meter från anläggningen.

Inget riksintresse eller Natura 2000-område berörs av befintlig eller planerad verksamhet men ungefär 1 km från verksamhetsgränsen ligger naturreservatet Nästen.

Markytans nivå i täktområdet ligger på + 35 m.ö.h. Norr om täkten finns lägre ängsmark på ca + 26 m.ö.h. Berggrunden inom verksamhetsområdet består av grå gnejsgranit med måttlig sprickfrekvens. Berggrundskvaliteten är tämligen god och kan bl.a. användas som ballast i både asfalt och bärlager. Materialet lämpar sig även för betongtillverkning.

Cirka 50 % av verksamhetsområdet är redan påverkat genom utförd plansprängning, bergtäkt, deponeringsytor, mottagning och sorteringsytor m.m. Längs med stora delar av verksamhetsområdet löper en 5-7 m hög bullervall. Verksamheten påverkar ytvatten och grundvattenströmningen genom förändrad topografi, bortgrävning av lösa jordlager och vegetation. Grundvattenytan lutar nordväst såsom topografin i övrigt. Allt grundvatten från verksamhetsområdet avvattnas norrut. Ytavrinningen från anläggning sker norrut i ett system av diken som leder till Hågaån. Det större diket utgör recipient för behandlat lakvatten från Bolagets reningsanläggning. Hågaån mynnar i Ekoln.

Området ligger inom det som benämns "stadens omland" i översiktsplanen, ÖP för Uppsala kommun. Inom omlandet gäller generellt stor försiktighet avseende markanvändningsförändringar. Ingrepp som försvårar fortsatt hävd ska undvikas, liksom ny bebyggelse och andra anläggningar som saknar koppling till jordbruket. Bebyggelse/anläggningar som ändå tillkommer ska anpassas till skala och utformning för att ej påtagligt framträda. Omlandet ska också ses som ett strategiskt område för framtida stadsutbyggnad som hålls fritt från bebyggelsetillskott och andra förändringar som kan försvåra en senare ändamålsenlig utbyggnad och/eller bevarande för rekreationsändamål.

I översiktplanen finns ett reservat för framtida järnväg inlagt som sträcker sig i nordöst-sydvästlig riktning förbi verksamhetsområdet. Trafikverket har i ett ställningsgörande klargjort att något nytt järnvägsspår mellan Uppsala och Enköping inte är aktuellt innan år 2020. Trafikverket avser inte att gå vidare med någon förstudie enligt järnvägslagen. I tidigare översiktsplaner har det funnits markreservat för framtida stationssamhällen i anslutning till reservatet. I översiktplanen från 2010 har utbyggnadsområdena flyttats mot Ramstalund och

Vänge, vilket ger möjligheter för längre tillståndstider för bergtäkt och deponering på den aktuella platsen utan att den konkurrerar med den kommunala planläggningen.

Detaljplan saknas för området.

Verksamhetsbeskrivning

Brytområdet för bergtäkten är 33 ha och sammanfaller delvis med deponeringsområden och behandlings- och upplagsplaner inom verksamhetsområdet. Stora delar av brytområdet kommer efter återfyllning kunna användas för sortering, lagring och deponering. Täktbottens läge planeras att ligga på + 15 m.ö.h., vilket är 5 m lägre jämfört med tidigare täkttillstånd. Detta innebär att uttag kommer att ske under nuvarande grundvattenyta som ligger på + 20 till + 18 m.ö.h. inom själva täktområdet. Avsänkningen kommer att kontrolleras genom mätning i bergborrad brunn i täktbotten samt i bergborrade observationsbrunnar runt om täkten. Runt hela verksamhetsområdet finns ett 3 m högt stängsel med grind som hindrar obehöriga från att ta sig in.

Bergtäktverksamheten omfattar losstagnation av berg samt vidareförädling genom förkrossning, efterkrossning och sortering till färdiga produkter som läggs upp på upplagsplan. Utlastning sker direkt från upplagen. Maskiner som används i täkten är grävmaskin, dumper och hjullastare.

För produktionen ett normalår krävs ca 5 salvor. Borrningen utförs normalt under 2-3 veckor per salva med efterföljande sprängning. Detta innebär sammanlagd borrning under 10-15 veckor per år. Borrning och sprängning sköts av underentreprenör. Avtäckning utförs av Dalby Maskin AB. Krossning av utsprängd mängd sker kontinuerligt under hela året under normal arbetstid. Skutknackning bedöms normalt ske under 25 veckor om året.

Mottagning av avfall

Mottagning av inkommande avfall till anläggning sker genom registrering via vågstation. Avfallet besiktigats okulärt och kontrollerats med avseende på innehåll av t.ex. betong, rötter och annat material och hänvisas sedan till rätt ställe inom anläggningen. För att uppfylla kraven enligt NFS 2004:10 ska avfallslämnare som vill deponera avfall genomföra en kategorisering av avfall innan avfallet har levererats. Då detta i många fall saknas kommer möjlighet till att genomföra detta ges vid anläggningen tillsammans med Bolagets personal vid vågstationen. För sådant avfall som ej undantas av kraven för provtagning enligt 2004:10 krävs verifikation/analysresultat med avseende på kriterier för inert avfall. Bolaget utför också kontroll av inkommande avfall genom fältprovtagning och laktest/provtagning och analys på laboratorium. Detta görs löpande enligt upprättad provtagningsplan eller vid misstanke om förorening. Kontroll av inkommande avfall görs med hjälp av färgspray som ändrar färg om förorening överstiger gränsvärden.

Lagring och sortering kommer att bedrivas på upplagsplanen och på hårdgjorda ytor med avrinning till konstruerat dagvattensystem som sedan leds till sedimenteringsbassäng, oljeavskiljare och efterföljande översilning/våtmark. De olika avfallstyperna hålls åtskilda under arbetets gång. Vid anläggningen finns ytor för sortering av de olika avfallsfraktionerna. Betong, tegel, jord, berg och grus kan

vid behov grovsorteras med hjälp av hjullastare. Ytterligare behandling sker genom krossning och eller siktnings. Detta genomförs med krossverk och sorteringsverk. Träavfall, park- och trädgårdsavfall och växtdelar behandlas genom kompostering på därför avsedda ytor. Avfallet får enbart bestå av en blandning av ris, gräsklipp, häckklipp, barr, löv, blast, bark, vissna plantor, fallfrukt, ogräs, grenar, kläna stammar. Efter finfördelning (genom rivning och krossning) av avfallet läggs det upp i högar som sedan vänds efter behov för att erhålla jämn komposteringsgrad och undvika luktproblem. Slutprodukten blir ett jordförbättringsmedel som sedan används vid jordproduktion.

Obehandlat rivningsvirke och träavfall tas emot och krossas/flisas till bränsleflis. Inom området finns även utrymme för att ta emot rena jordmassor, bergkross och asfalt som uppstår vid vägbyggen och markentreprenad.

Avfall kommer att lagras i avvaktan på vidare behandling såsom deponering, sortering och återvinning. Framförallt avses lagring ske av brännbart avfall, betong, asfalt och jord. Upplagsplan kommer att lokaliseras i mitten av verksamhetsområdet och omfattar ca 95 000 m². Detta område används redan idag för liknande verksamheter inom ramen för de befintliga tillstånden. Allt avfall som tas emot inom anläggningen kommer att behandlas eller hanteras på något sätt. Ingen mellanlagring där avfallet lämnar anläggningen obehandlat kommer att ske.

Möjligheter ges att lämna osorterat bygg- och rivningsavfall direkt på sorteringsytan eller på annan avsedd plats efter invägning. Osorterat avfall sorteras och rest kan även vid behov komma att transporteras från anläggning. Sortering av avfall sker huvudsakligen med hjullastare/grävmaskin eller sorteringsverket. Bränslefraktioner såsom trä krossas före borttransport. Ris och växtdelar komposteras.

Deponering

Deponering kommer till en början att ske i två avgränsade deponeringsområden där ett delområde sammanfaller med brytområde för bergtäkt. Deponering kommer dock till en början att ske på området utanför brytområdet för bergtäkten.

Enligt 19 § i förordningen om deponering av avfall så ska en deponi vara lokaliserad så att allt lakvatten under driftfasen passerar genom en geologisk barriär och transporttiden för lakvattnet till recipienten får inte vara kortare än 1 år. För deponeringsområden utanför bergtäkten är de naturliga förutsättningarna tillräckliga för att klara kravet. Där deponering sker i bergtäkten kommer en konstgjord geologisk barriär anläggas genom att 1 meter tjockt lerlager läggs ut i botten och på sidorna. Barriärerna kommer att anläggas innan risk uppstår för att föroreningar når berg. Deponier för inert avfall kan under normala omständigheter anläggas utan hänsyn till recipientens skyddsvärde. Då mestadels leriga jordar deponeras kommer även lerigt material användas för täckningen, vilket inte är ett krav enligt deponiförordningen. Infiltrationen blir därför lägre än 50 l/m².

Mottagning av inkommande avfall till anläggning som ska deponeras sker genom registrering via vägstation och mottagningskontroll. Inkommande massor kontrolleras genom okulär besiktning samt även genom slumpmässig kontrollmätning för att säkerställa att de uppfyller kriterierna för inert avfall enligt NFS 2004:10. Den slumpmässiga kontrollmätningen utförs genom provtagning och

analys på laboratorium. Provtagning för laboratorieanalys sker som samlingsprov på inkommande material.

Asfalt- och betongtillverkning

Asfalt tillverkas genom att gammal krossad asfalt värms upp igen. Ingen eller mycket lite bitumen behöver tillsättas. Den färdiga asfalten används bl.a. till cykelvägar. Asfaltverket är mobilt och placeringen kan variera inom verksamhetsområdet. Betongstationen är en mobil anläggning med tillhörande betongbilar. Anläggningen är kompletterad med silos för lagring.

Vid betongtillverkningen åtgår det krossad betong, bergkross, bindemedel (cement), tillsatsmedel och vatten. Ambitionen är att 50-95 % av betongen ska utgöras av återvunnet material. Cement lagras i silo för att undvika utsläpp av stoft/damm. Även den krossade betongen lagras så att den inte utsätts för luft eller vatten.

Betong är mycket alkaliskt och frätande. Därför spolas betongbilar och annan maskinell utrustning som används vid betongtillverkningen rent från gammal betong på ett särskilt tvättområde. Vid tvättområdet finns skyltar som anger att området är lämpligt för rengöring av betongbilar.

Överskottsvatten från betongtillverkningen tas omhand i en 500 m³ stor bassäng som är tät. Det överskottsvatten som inte dunstar kan återanvändas i form av blandningsvatten vid tillverkning av ny betong. Betongrester och sediment återanvänds så långt det går. Det som inte går att återanvända transporteras bort till godkänd avfallsanläggning.

Arbetstider

Normal arbetstid kommer att vara helgfri måndag-fredag kl. 07.00-18.00. Borring, krossning och skutspräckning som kan vara störande får endast bedrivas under dessa tider. Om särskilda omständigheter föreligger, för enstaka tillfällen, bör tillsynsmyndigheten ges möjlighet att besluta om undantag från detta villkor. Transporter samt reparationer får utföras mellan kl. 06.00 och 22.00 helgfria vardagar.

Energiförsörjning

Maskinell utrustning drivs antingen med el via dieseldrivna elverk eller med dieselmotor. Cirka hälften av täktmaskinerna drivs med el via dieseldrivna elverk. Fordon drivs med diesel. I verksamheten används endast miljöklassat bränsle.

Utsläpp till luft

Avgaser från fordon, maskiner, dieseldrivna elverk och trafik till och från området ger utsläpp till luft. Luften påverkas också av damning som uppkommer vid krossning och lastning samt från arbetsytor och vägar under torrperioder.

Miljöprövningsdelegationen

BESLUT

18 (40)

2014-07-03

Dnr: 551-6068-11

Utsläpp till vatten

Vid sprängning finns risk för utsläpp av kväve genom luftburen deponering, spill och detonationsrester från sprängämne till grund- och ytvatten. Risk finns även för utsläpp av bränsle i samband med olyckor samt utsläpp av mineraloljor och metaller från fordon.

Avrinning och dagvatten från anläggningen leds igenom sedimenteringsbassäng, oljeavskiljare, översilningsyta och våtmark. Vattnet leds sedan vidare till befintliga diken och som nedströms mynnar ut i recipienten Hågaån.

Bullerkällor

Buller uppkommer vid krossning, sortering och bearbetning av utsprängt material och inkommande avfall samt vid transporter inom verksamhetsområdet.

Avfalls- och kemikaliehantering

Lagring av bränsle sker i 30 m³ tank med invallning och i egen tankbil. Tankar för bränsle är utrustade med överfyllnadsskydd alternativt nivåvakt. Oljor, andra kemiska produkter samt farligt avfall lagras i stor miljöcontainer samt i servicehus med godkända invallade pallar under tak. Oljehantering inklusive tankning av fordon och maskiner utförs på tätade ytor som är beständig mot olja. Marken under stillastående maskiner och fordon skyddas mot spill av petroleumprodukter genom skyddspress eller liknande.

Transporter

Transporter in till anläggningsområdet sker på en skogsbilväg direkt i anslutning till väg 55. Upptagnings- och avsättningsområdet utgörs mestadels av Uppsala tätort, vilket innebär korta körsträckor.

Efterbehandling

Efterbehandlingen av hela området kommer att ske successivt i samband med att verksamheten avslutas. Efterbehandling sker genom att deponering av massor sker och formas för att knyta an till omgivande landskap. Då mängden utbrutet material och även mängden inkommande avfall kan variera beroende på tillgång och efterfrågan så kommer slutlig utformning ske i samråd med tillsynsmyndigheten i god tid innan verksamheten avslutas.

De maximala deponeringshöjderna planeras till + 50 m.ö.h. i området närmast banvallen och + 55 m.ö.h. i det bakre området. Det är samma höjder som i nuvarande tillstånd.

Vägar som anläggs inom området kommer troligen att bibehållas och utnyttjas av markägaren för framtida virkestransporter etc. I samråd med markägare och tillsynsmyndigheten kan anlagda planer och iordningställda ytor bevaras om det skulle vara till gagn för markägaren.

Hela bergtäkten kommer att efterbehandlas genom att fyllas igen med överskottsmassor varför ingen hänsyn behöver tas avseende utformning av bl.a. bergskärningar och täktbotten.

Kontrollfrågor

Verksamheten kommer att kontrolleras enligt gällande bestämmelser om egenkontroll. I samband med ett ev. nytt tillstånd kommer befintligt kontrollprogram att revideras och lämnas till tillsynsmyndigheten.

Ekonomisk säkerhet

Bolagets befintliga ekonomiska säkerhet för tillståndet att bedriva deponi och återvinning är beräknad till 400 000 kr för efterbehandling och övriga kostnader som kan uppstå för deponi- och återvinningsverksamheten. Deponihöjden samt antal kvadratmeter slänt kommer att vara desamma jämfört med nuvarande tillstånd. För täktverksamheten har en säkerhet på 500 000 kr ställts för att utföra efterbehandlingsåtgärder. Det planerade verksamhetsområdet är ungefär lika stort som för nuvarande tillstånd förutom en mindre utvidgning för parkering och uppställning runt befintliga och planerade byggnader. I det nya tillståndet har bergtäkten förstorats både till ytan och djupet.

Den grundmodell som finns för beräkning av efterbehandlingskostnader för bergtäkt överensstämmer dåligt med de förutsättningar som gäller för den planerade verksamheten.

Efterbehandlingskostnaderna för bergtäkten är obetydliga eftersom hela bergtäkten kommer att användas som deponi. Bolaget har därför valt att bortse från efterbehandlingskostnader för täkten vid beräkning av säkerheten. De kostnader som uppkommer är anläggningskostnader för bottenkonstruktion och tätning av deponin, vilket är normala driftkostnader och inte efterbehandling. Del av verksamhetsområdet kommer inte att behöva efterbehandlas då det framledes kommer att användas som industrimark.

När det gäller beräkning av ekonomiska säkerheter för deponier finns normalt en rad faktorer att ta hänsyn till som är anläggningsspecifika och platsspecifika. Beräkningen bör omfatta kostnader för följande åtgärder:

Sluttäckning

- Omhändertagande och rening av lakvatten
- Omhändertagande av deponigas
- Uppföljning och kontroll

För den planerade verksamheten beräknas det inte finnas något behov av rening av lakvatten eller omhändertagande av deponigas när verksamheten avslutats. Kostnader för uppföljning och kontroll anses vara mycket låga för deponier som är avsedda för inert avfall. För inert avfall finns inte heller några krav på sluttäckning. Däremot uppkommer det behov av avjämning.

Bolaget föreslår att säkerheten bestäms enligt med tidigare utförd beräkning av tillståndsmyndigheten men att den räknas upp i enlighet med KPI. Vid beräkning av den ekonomiska säkerheten i enlighet med modellen från Miljösamverkans handledning blir resultatet följande:

BESLUT

20 (40)

2014-07-03

Dnr: 551-6068-11

Punkt	Åtgärd	Kostnad	Summa (år 2006)	Kommentar
1	Efterbehandling av täkt – berg 33 ha	12 kr/m ²	3 960 000 kr	Om endast täkten efterbehandlas
2	Efterbehandling deponi 36 ha	4 kr/m ²	1 440 000 kr	För inert deponi har Bolaget bedömt kostanden liknande återställning av täkt lösa jordarter.
3	Städning, utjämning av upplag m.m. Borttagning stängsel	60 000 kr	60 000 kr	
4	Återplantering etc	350 000 kr	350 000 kr	
Summa punkt 2-4			1 535 000 kr	
Indexuppräknig från 2006 - 2011			146 954 kr	
Summa inkl. indexuppräknig avrundad			1 682 000 kr	

För eventuell hänsyn till framtida uppräknig föreslås justering ske var 5:e år beräknat på KPI med 2011 som basår beroende på hur länge verksamheten kommer att pågå.

Miljökonsekvensbeskrivning

Utsläpp till luft

Diesलगaser alstras från arbetsmaskiner, dieseldrivna elverk samt transporter till och från området. Avgaserna innehåller bl.a. koldioxid (CO₂), kväveoxider (NO_x), kolmonoxid (CO), kolväten (HC_x), svaveloxider (SO_x) och sotpartiklar.

Koldioxids påverkan på atmosfären är välkänd, dessvärre är koldioxidutsläpp en oundviklig konsekvens av förbränning av kolinnehållande bränslen. Ju mer diesel eller bensen som förbränns, desto mer koldioxid produceras.

Kväveoxider bildas från luftens kväve och syre vid höga temperaturer, t.ex. i förbränningsmotorer. De bidrar till förurning och smog samt nedbrytningen av stratosfärens ozonskikt. Utsläppen av kväveoxider är ett av de stora problem som den tunga fordonsindustrin ännu inte har funnit någon bra lösning på.

Svaveloxider bildas vid förbränning av svavelinnehållande bränslen genom reaktion mellan svavel med luftens syre. Svaveldioxider återvänder till marken genom s.k. sura regn. De sura regnen bidrar till förurning av sjöar, vattendrag.

Partiklar bildas vid ofullständig förbränning av diesel i lastbilar. Partiklar orsakar cancer även i låga koncentrationer. Det bästa sättet att minska utsläppen från trafiken är att köra bränslesnåla fordon och att köra kortare transportsträckor.

Utsläpp i form av damm uppstår vid krossning och lastning samt från körytor och vägar under torrperioder.

Skyddsåtgärder

Som bränsle för arbetsmaskiner används diesel miljöklass 1. Biologiskt nedbrytbara oljor används i så stor utsträckning som maskinleverantörerna godkänner. Halten respirabelt damm och kvarts i luften mäts kontinuerligt. Damning begränsas genom att krossanläggningen och transportbanden är inkapslade. Borrutrustningen är försedd med anordning för uppsugning och uppsamling av damm. Om stofthalterna i luften skulle överskrida acceptabla nivåer kan krossanläggningen förses med stoftavskiljande luftavsugning med filter.

Dammbekämpning sker även vid behov och under torrperioder genom vattenbegjutning av lagerhögar och interna vägar, bevattning av utgående last, bevattning av salva vid sprängning, krossar, siktar och transportband och saltning av interna transportvägar.

Utsläpp till vatten

Vid sprängning genereras kvävedioxid som riskerar att förorena grund- och ytvatten genom luftburen deponering, dock sannolikt i försumbara mängder. Även spill och detonationsrester innehållande kväve från sprängämnet riskerar att förorena grund- och ytvatten. Andra möjliga föroreningar är bränsle från utsläpp vid olyckor samt mineraloljor och metaller från fordon.

Dikessystem och en sedimentationsdamm med oljeavskiljare och fördröjningsmagasin och efterföljande våtmark är anlagd och används för att ta hand om utgående grund- och ytvatten från anläggningen. Vattnet leds sedan vidare till befintliga diken och rinner mot Hågaån.

En damm ska dimensioneras för att klara ett tvåårs regn under 10 minuter och bör vara på minst 723 m^3 ($1204 \text{ l/s} \cdot 600 \text{ s}$). Den anlagda dammen har en volym på 1400 m^3 .

Ytvatten

Analysen från provtagning av ytvatten uppströms och nedströms verksamhetens vattenreningsanläggning visar på följande:

Halterna arsenik, bly, krom, kvicksilver, nickel, COD och BOD är låga både uppströms och nedströms. Kopparhalten är låg till måttlig i utgående jämfört med låg halt uppströms.

För kväve och fosfor är halterna klart lägre nedströms vilket visar att reningsanläggningen fungerar tillfredsställande och renar vattnet från kväve. Även fosforhalten är lägre nedströms.

Kloridhalterna är väsentligt högre nedströms vilket tyder på påverkan från verksamheten. Höga kloridhalter i vatten ökar rörligheten hos tungmetaller. Redan fastlagda tungmetaller i mark och sediment bildar vid kontakt med saltet lättlösliga kloridkomplex som kan transporteras vidare. I dagsläget finns inga riktvärden för kloridhalten i vatten men vid halter över 100 mg/l får dricksvattnet teknisk anmärkning p.g.a. korrosionsrisk. Vid halter över 300 mg/l får det även anmärkning

på grund av risk för smaksförändringar. Även om halterna ligger under detta är det relativt höga halter (Naturvårdsverket, 1999) nedströms och är ett observandum.

Alkalinitet är ett mått på vätekarbonatkonzentrationen och vattnets buffertkapacitet. Låg alkalinitet innebär att vattnet är känslig för försurade ämnen. Hög alkalinitet ger god motståndskraft mot försurning. Ingen skillnad kan upptäckas mellan upp- och nedströmsproverna. Alkaliniteten är dock mycket hög vilket är tillräckligt för att bibehålla pH-nivån (7,1 - 8,2) i vattnet. Alkaliniteten påverkas av humusämnen och är därför lägre i vattendrag i skogsområden vilket förklarar den höjda alkaliniteten

Grundvatten

Inom större delen av det planerade området för bergtäkt finns inga stora vattenförande sprickzoner i berggrunden. Två vattenförande zoner finns i utkanterna av området. En sprickzon går längs brytgränsens sydvästra del, en annan berör ett litet parti av täktens östligaste del. Närheten till zonerna kan innebära ökat inläckage av grundvatten till bergtäkten vid uttag av bergmaterial under grundvattenytan med tillhörande pumpning. Inga närliggande brunnar kommer att påverkas vid en sänkning av grundvattnet i täktområdet.

Områdets grundvattenavrinning följer i stort ytvattenavrinningen. Grundvatten bildas på höjdområdena där berg går i dagen och avrinner till lågpartierna där det dräneras i marklagren och avrinner från området i befintliga skogsdiken. Grundvattnet från Bolagets borrade brunn inom verksamhetsområdet har bedömts lämpligt som dricksvatten och innehåller inga förhöjda salthalter. Den nuvarande verksamheten påverkar grundvattenbildningen genom avledning av ytvatten som annars hade kunnat bilda grundvatten. Detta kan ha betydelse för grundvattenbildningen lokalt och man kan förvänta sig en mindre sänkning av grundvattenytan i delar av området.

Skyddsåtgärder

Kontroll av utsläpp till grund- och ytvatten sker kontinuerligt.

Provtagning av inkommet avfall sker i form av samlingsprover. Provtagning och analys visar att avfallet uppfyller kraven på inert avfall enligt naturvårdsverkets riktlinjer. Ytterligare laktest/skaktest har utförts av avfallslämnare på inkommet avfall i samband med mottagning och klassificering.

Företaget har en fungerande egenkontroll med drift och skötselinstruktioner.

Buller

Verksamheten ger upphov till buller vid krossning, skutknackning, lastning och in- och utfartstrafik. Störning uppkommer också från sprängningar genom vibrationer och luftstöt vågor.

Huvudsaklig bullerstörning förväntas ske från in- och utfartstrafik och från krossningen. Ljudnivåerna för trafik har beräknats med Nordiska beräkningsmodellen för trafikbuller 4653 (Naturvårdsverket 1996) i samband med MKB för den första ansökan. Beräkningar av industribuller för verksamheten inom området har genomförts med hjälp av ljudeffektnivåer i oktavbanden för de bullerkällor som kommer utgöra betydelse för ljudmiljön. Beräkningarna som redovisas i rapporten redovisar ett värsta driftfall. Vid full drift, då alla maskiner i

verksamheten körs samtidigt, överskrider villkoren vid det närmast belägna bostadshuset. Under normal drift av verksamheten överskrider inte villkoren tillhörande befintliga tillstånd. De bullrande delarna av verksamheten bedrivs endast helgfria vardagar mellan kl. 07.00-18.00. Några källor har begränsad drifttid men det kan ej uteslutas att de är i drift samtidigt som övrig bullrande verksamhet.

Sprängning kommer att ske ca sex gånger per år för att kunna bryta det berg som avses krossas och sorteras.

Skyddsåtgärder

Mätningar har skett för att kontrollera buller från verksamheten. Drift av verksamheten planeras så att inte alla enheter är i full drift samtidigt. Detta gäller framförallt då borrning sker eller vid drift av fliskrossen.

Lokalisering

Huvudalternativ

Huvudalternativet är att verksamheten med avseende på bergtäkt, deponi och återvinning bedrivs enligt sökt ansökan i 25 år, dvs. årligen bryts maximalt 600 000 ton berg, 600 000 ton avfall deponeras, 150 000 ton inkört berg krossas, 425 000 ton avfall sorteras och behandlas, samt 50 000 ton asfalt och betong tillverkas. Totalt ska 11 530 000 ton berg brytas loss och 12 200 000 ton inert avfall deponeras.

Alternativa lokaliseringar

För beräkning av alternativa lokaliseringar används centrala Uppsala som referens eftersom ca 40 % av transporterna sker från och till Uppsala. Följande befintliga bergtäkter har utretts som alternativa lokaliseringar för bergtäkt: *Grän, Skyttorp, Enköping-Sneby, Björklinge och Olunda.*

För deponier och återvinningsanläggningar har följande alternativa lokaliseringar utretts: *Hovgården och Vedyxa 1:2.*

Dessutom har nyetableringar för bergtäkt, deponi och återvinningsverksamhet på ospecificerade platser beaktats.

Sammanfattande jämförelse mellan alternativen.

Med undantag anläggningen på Vedyxa 1:2 har de alternativa lokaliseringarna låga natur- och kulturvärdena och är starkt antropogent påverkade. En nyetablering innebär en försämring av naturvärdena då naturmiljö tas i anspråk och förändras drastiskt, oftast till det sämre med avseende på naturmiljön. Det finns också en risk att kulturmiljö och rekreationsvärden försämras. Nyetablering innebär ett sämre alternativ än huvudalternativet med avseende på natur- och kulturmiljö.

Av alternativen är fortsatt verksamhet på 55:an den mest fördelaktiga med avseende på CO₂-utsläpp eftersom den ligger närmast Uppsala. Det är inte sannolikt att en ny anläggning kommer att kunna etableras på ett läge som ligger närmare centrala Uppsala än 55:ans anläggning på grund av planförutsättningar och skyddsvärda områden för naturvärden och närhet till boende.

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

Miljöprövningsdelegationen

BESLUT

24 (40)

2014-07-03

Dnr: 551-6068-11

Det är troligtvis ingen skillnad i uppfyllande av miljökvalitetsnormer mellan de olika alternativen.

Då miljömålen *Begränsad klimatpåverkan*, *Bara naturlig försurning* och *Frisk luft* är starkt kopplade till trafik är huvudalternativet det mest gynnsamma eftersom det innebär sannolikt kortare transportvägar än övriga alternativ. För miljömålet *Levande skogar* är det sannolikt ingen skillnad mellan dessa alternativ.

Med avseende på buller är det sannolikt ingen skillnad mellan huvudalternativet och övriga alternativ.

Nollalternativ

Nollalternativet innebär att Bolaget fortsätter att bedriva sin verksamhet så långt befintligt tillstånd medger. Nuvarande tillstånd gäller fram till 30 juni 2015 och omfattar nedanstående verksamheter:

1. Bergtäkt med ett totalt uttag av 1 300 000 ton berg och beräknat uttag av 250 000 ton per år.
2. Anlägga och driva deponering av inert avfall med en total volym av 2 690 000 ton.
3. Sortering och återvinning av bygg- och industriavfall.
4. Biologisk behandling av park- och trädgårdsavfall.

Natur, hotade arter, kulturmiljö, friluftsliv

Den naturmiljö som tas i anspråk är starkt påverkad av den befintliga verksamheten. I huvudsak berör ansökan områden där verksamhet har bedrivits tidigare men ett mindre orört område (~ 7 ha) omfattas också i verksamhetsområdets västra hörn. Naturtypen i det ansökte området utgörs främst av grandominerad produktionsskog och berör inte några utpekade, värdefulla naturmiljöer.

Området gränsar till Hågadalen-Nåstens naturreservat i öster.

Täktområdet berör inga fornlämningar eller andra kulturmiljöintressen och bedöms inte påverka kulturmiljön negativt.

Täktverksamheten bedöms innebära en liten negativ påverkan på friluftslivet till följd av buller från verksamheten samt minskad tillgänglighet till området. Bedömningen bygger på att bullerspridningen till omgivande friluftsområden kommer att bli begränsad och endast ske under dagtid på vardagar, och att området som ianspråk tas inte omfattar några intressen för det rörliga friluftslivet.

Miljökvalitetsnormer

Det saknas mätningar av utomhusluft med avseende på NO_x, SO_x, CO och PM₁₀. Bolagets bedömning är ändå att det inte är troligt att miljökvalitetsnormerna för luft kommer att överskridas. Det är sannolikt ingen skillnad mellan uppfyllandet av miljökvalitetsnormer mellan de olika alternativen.

Miljökvalitetsnormen för Hågaån kan komma att fastställas till god ekologisk status med tidsfrist 2021. Verksamheten bedöms inte utgöra något hinder för detta.

Miljöprövningsdelegationen

BESLUT

25 (40)

2014-07-03

Dnr: 551-6068-11

Hänsynsregler

Kunskapskravet

Bolaget har stort kunnande inom, och lång erfarenhet av massåtervinning. För att överhuvudtaget klara sig i konkurrensen är Bolaget tvunget att uppdatera sig inom teknik och miljöåtgärder. Personalen utbildas fortlöpande inom miljöarbete och gällande lagstiftning samt inom de senaste tekniska lösningarna för verksamheten.

Försiktighetsprincipen

För att undvika skador vidtas åtgärder i alla led av verksamheten. Det innebär bl.a. att bästa teknik används samt begränsade arbetstider för att förhindra bullerstörningar. Dieseldrivna maskiner kontrolleras och underhålls.

Lokaliseringsprincipen

Området är redan ianspråktaget för tåkt-, deponi och återvinningsverksamhet. Närheten till vältrafikerade väg 55 innebär att närområdet redan är bullerstört. Närheten till upptagnings- och avsättningsområdet Uppsala tätort innebär avsevärd förkortad körsträcka för transporter till och från anläggningen, vilket innebär minskade emissioner jämfört med alternativen.

Hushållningsprincipen

Huvudsyftet med verksamheten vid anläggningen är att återvinna material tillbaka till samhället, och därmed bidra till utvecklingen mot ett kretsloppsanpassat samhälle.

Produktvalsprincipen

Det miljömässigt hållbaraste bränslet används som bränsle för hjullastare och grävmaskiner och biologiskt nedbrytbara oljor har använts i så stor utsträckning som maskinleverantörer godkänt. Bolaget kontrollerar löpande sina produkter, kemikalier och underleverantörer med avseende på miljövänlighetsgrad.

Bolaget strävar hela tiden efter att minska förbrukningen och effektivisera energiåtgången. I dagsläget är det inte ekonomiskt försvarbart att byta ut tåktmaskiner och krossar. Även andra stora investeringar för att kunna driva hela eller delar av anläggningen med eldrift såsom ny transformatorstation och kablar för anslutning. Bolaget kommer vid utbyte av nya maskiner, utrustning, krossar och sorteringsverk alltid att välja den bästa lösningen sett både till drift av verksamheten och avseende förbrukning och miljöpåverkan. Eldrift kommer därför alltid att övervägas vid framtida inköp av nya maskiner och utrustning.

Miljömål

Verksamheten berör i huvudsak miljömålen *Begränsad klimatpåverkan*, *Bara naturlig försurning* och *Frisk luft*. Målen är starkt kopplade till trafik. Närheten till avsättningsorten innebär korta transporter vilket är gynnsamt med avseende på miljömålen.

Miljöprövningsdelegationen

BESLUT

26 (40)

2014-07-03

Dnr: 551-6068-11

Yttranden

Yttranden i ärendet har inkommit från Miljö- och hälsoskyddsnämnden i Uppsala kommun, Sveriges geologiska undersökning (SGU), Trafikverket och Brandförsvaret.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Miljö- och hälsoskyddsnämnden i Uppsala kommun har i yttrande framfört att läget för verksamheten är gynnsamt för denna typ av verksamhet med avseende på avstånd till närboende. Nämnden anser att Bolagets förslag till villkor bör kompletteras enligt följande:

1. Punkten 4.4 Bemyndiganden bör kompletteras med en punkt c) som medger att tillsynsmyndigheten kan återinföra sommaruppehåll för skutspräckning och borring, om detta motiveras av klagomål från närboende.
2. Tillståndet bör omfatta villkor avseende deponihöjd enligt de slutliga villkoren (dnr. 551-7918-06, pkt. 14) i gällande tillstånd.
3. Tillståndet bör omfatta ett utredningsvillkor om att Bolaget ska inlämna förslag på mängd- och haltvillkor för metaller i utgående vatten efter våtmarken.
4. Innan mängd- och haltvillkor angetts bör Bolaget årligen i miljörapporten redovisa analysresultat av metaller i utgående vatten efter våtmarken.
5. Tillståndet bör omfatta villkor om skyddsåtgärder för att minska risken att förorenat ytvatten från verksamheten når grundvattnet, eller att annan påverkan sker på grundvattnet eller närliggande brunnar såsom vattenkvalitet och vattenkvantitet i området.

Sveriges geologiska undersökning (SGU)

SGU har bl.a. anfört följande:

En fortsatt drift av bergtäkten utgör en god förutsättning för att trygga materialförsörjningen inom regionen. Bolaget har förtjänstfullt redovisat berggrundens tekniska egenskaper och visat på dess lämplighet, och SGU har därför inget att invända.

Bortledning av grundvatten och utförande av anläggning för detta är tillståndspliktig vattenverksamhet enligt 11 kap. MB. Enligt 11 kap. 22 § MB (den s.k. undantagsregeln) behövs inte tillstånd om det är uppenbart att varken allmänna eller enskilda intressen skadas. Verksamhetsutövaren har ansvar för att visa att verksamheten inte påverkar dessa.

I ansökningshandlingarna anges att två vattenförande sprickzoner finns i utkanterna av planerat område och att ett ökat inläckage av grundvatten ur sprickzoner i berget kan komma att ske då brytning sker under grundvattenytan med tillhörande pumpning. Då det i den hydrogeologiska undersökning som gjorts tidigare konstaterats att det är svårt att avgöra storleken på grundvattnets inläckage kan SGU inte bedöma om det krävs miljödom. I miljökonsekvensbeskrivningen finns en karta

där ytvattenavrinningen och grundvattnets flödesriktning finns utritat. Här bör uppmätta grundvattennivåer finnas med för att förtydliga vilken information grundvattnets flödesriktning baseras på.

I ansökan anges att närmaste bostadsbebyggelse är belägen ca 700 meter från anläggningen. I den miljökonsekvensbeskrivning som tagits fram anges påverkan på kvalitet och kvantitet och att inga närliggande brunnar kommer att påverkas vid en sänkning av grundvattnet i täktområdet. I ansökningshandlingarna finns brunnars lägen redovisade och en uppgift att man kommer att kontrollera grundvattnets avsänkning i bergborrade observationsbrunnar i täktbotten samt runt om täkten, vilket är bra. Utöver detta bör planerad avsänkning och dess influensområde också redovisas.

Upprättat kontrollprogram sedan tidigare tillstånd kommer enligt handlingarna att revideras i samband med att man ansöker om nytt tillstånd. Kontrollen beskrivs ske i form av provtagning av yt- och grundvatten. Detta ser SGU positivt på.

Trafikverket

Trafikverket vill tydliggöra att det redan i dagsläget finns problem vid korsningspunkten ute vid riksväg 55. Under delar av dygnet tvingas lastbilar stå ute på riksvägen för att invänta möjlighet att göra vänstersväng in mot täktområdet. Utökad verksamhet med fler fordonsrörelser kommer ytterligare att förvärra läget. Ett vänstermagasin som är anpassat efter de fordon som svänger in mot täkten skulle avsevärt förbättra situationen. Trafikverket emotser en dialog med Bolaget om nämnda problematik och vad som kan göras på kort sikt.

I Länstransportplanen för Uppsala län återfinns aktuell sträcka av riksväg 55 för utbyggnad till 2+1-väg. Åtgärden ligger enligt gällande plan långt fram i planperioden (2019) och kan eventuellt komma att omprövas. Med anledning av den långa tidshorisonten och det faktum att åtgärder behöver komma till på kort sikt, är det av vikt att Trafikverket och Bolaget påbörjar en dialog om frågan.

Brandförsvaret

Brandförsvaret har inget att erinra mot verksamheten

Bolagets bemötande av yttranden

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Bolaget har inget att erinra angående kompletteringar av föreslagna villkor.

SGU

Angående SGU:s yttrande så har Bolaget för avsikt att i god tid innan bergtäkten fördjupas anlägga fyra stycken observationshål utanför täktområdet i omgivande berg för att på så sätt få en erforderlig kontroll av omgivande grundvattenyta, dess lutning och goda möjligheter att övervaka eventuell avsänkning. Åtgärden är kostsam då grundvattenytan ligger under nuvarande täktbotten och det därför krävs långa borrhål med lång tätning för att på ett bra sätt kontrollera korrekta grundvattenytor utan läckage från ytvatten. Bolaget förespråkar därför att åtgärden kan ske i form av ett villkor i samband med att tillstånd ges och att mätning måste

ske i god tid innan den planerade verksamheten påbörjas. Det som bör framhållas och som även redovisats i mkb:n är att nuvarande täktbotten ligger ovanför grundvattenytan och den ansökta täktbotten ligger på + 15 m ö h varför en eventuell avsänkning förväntas bli begränsad.

Trafikverket

De synpunkter som Trafikverket vill tydliggöra är Bolaget väl medvetet om. Angående eventuella förbättringar och trafiksäkerhetsåtgärder har Bolaget samrått med Trafikverket och även erhållit en föreslagen lösning. I samband med en framtida ombyggnation av väg 55 kommer utfartsfrågan att lösas. Trafikverket har dock kommit med ett förslag om åtgärder som skulle kunna förbättra säkerheten innan ombyggnationen. Bolaget har startat en dialog med Trafikverket om detta och frågan är också registrerad som ett ärende hos Trafikverket.

Angående tidigare problem med nedsmutsning av riksväg 55 har Bolaget genomfört förbättrande åtgärder såsom asfaltering av hela infartsvägen samt installation av färast på alla vågramper.

Miljöprövningsdelegationens bedömning

Miljökonsekvensbeskrivning

Miljöprövningsdelegationen konstaterar att Bolaget har genomfört samråd och upprättat en miljökonsekvensbeskrivning enligt bestämmelserna i 6 kap. MB och förordningen (1998:905) om miljökonsekvensbeskrivningar.

Miljöprövningsdelegationen finner att inlämnad miljökonsekvensbeskrivning efter gjorda kompletteringar uppfyller kraven och kan godkännas enligt 6 kap. 9 § MB.

Tillåtlighet

Tillståndets omfattning

Ansökan avser fortsatt och utökad täkt av berg, deponi för inert avfall samt återvinningsanläggning inom befintligt verksamhetsområde. Det är framförallt täkt- och deponiverksamheten som kommer att utökas. Utökningen kan komma att innebära att transporter i värsta fall fördubblas jämfört med tidigare. Närboende och Trafikverket har uttryckt oro för ökad olycksrisk vid infarten från riksväg 55. Lastbilar tvingas stå ute på riksvägen för att invänta möjlighet att göra vänstersväng in mot verksamhetsområdet. Utökad verksamhet, med fler fordonsrörelser, kommer att förvärra läget. Enligt Bolaget har en dialog inletts med Trafikverket om hur trafiksäkerheten kan förbättras. Trafikverket har dock i dagsläget inte möjlighet att gå in med medel för att bekosta den ombyggnad av riksväg 55 som skulle krävas och Bolaget vill inte heller ta på sig den kostnaden. Enligt Trafikverket har det tidigare funnits planer att bygga om vägen till 2 + 1 väg. I Regionförbundets nya länsplan 2014-2025 har sådana åtgärder prioriterats ned.

Miljöprövningsdelegationen finner att transporter till och från anläggningen utgör följverksamhet och att ut- och infartsvägen med tillhörande korsning måste beaktas vid bedömningen av verksamhetens tillåtlighet. Med anledning av att trafiksituationen kommer att förvärras på riksväg 55 anser Miljöprövningsdelegationen att verksamheten inte kan utökas i den omfattning

Bolaget har yrkat. Miljöprövningsdelegationen medger därför endast uttag av totalt 6 250 000 ton berg, varav maximalt 250 000 ton får brytas per år, samt deponering av maximalt 300 000 ton inerta massor per år, vilket är i nivå med tidigare tillstånd. Införsel av maximalt 50 000 ton inkört berg tillåts jämfört med ansökt maximalt 150 000 ton per år. Om trafiksäkerheten förbättras medges istället uttag av totalt 11 530 000 ton berg varav maximalt 600 000 ton berg per år, uttag av maximalt 750 000 ton berg under enskilda år, införsel av maximalt 150 000 ton inkört berg per år samt deponering av maximalt 600 000 ton inert avfall per år, i enlighet med Bolagets yrkanden. Med förbättrad trafiksäkerhet menas i detta fall att det finns ett vänstermagasin som är anpassat efter de fordon som svänger in mot verksamhetsområdet i enlighet med Trafikverkets publikation *Vägars och gators utformning, 2012:181*, eller att andra likvärdiga åtgärder har vidtagits som gör att lastbilar inte tvingas stå ute på riksvägen för att invänta möjlighet att göra vänstersväng. Miljöprövningsdelegationen har mottagit uppgifter från Trafikverket om att kostnaderna för att förbättra trafiksäkerheten vid korsningspunkten kan uppgå till runt 5 miljoner kr beroende på åtgärdens omfattning. Miljöprövningsdelegationen anser att det inte är en oskäligen kostnad för Bolaget.

Brytområdet kommer att utökas. Täckbottens läge kommer att fördjupas med 5 m jämfört med tidigare tillstånd, emedan de maximala deponihöjderna blir desamma som tidigare, + 50 m.ö.h. respektive + 55 m.ö.h.

Återvinningsverksamheten avser sortering m.m. av mer än 250 000 ton per år, vilket innebär en ökning jämfört med tidigare beslut.

Ansökan avser också uppställning av asfaltsverk och betongstation, samt avledning av uppkommet ytvatten inom verksamhetsområdet. Asfalt- och betongtillverkning är delverksamheter som tidigare varit anmälda till kommunen.

Bolaget avser att förbränna återvunnen flis i egen värmecentral med en totalt installerad effekt på 500 kW. Då förbränning av rent träbränsle, i den omfattning Bolaget har angivit, varken är anmälnings- eller tillståndspliktig verksamhet avstår Miljöprövningsdelegationen från att reglera förbränningsanläggningen. Tillsynsmyndigheten har möjlighet att föreskriva om försiktighetsåtgärder om behov skulle uppstå.

Bolaget har i ansökningshandlingarna angett att brytning av berg kommer att bedrivas under grundvattenytan, varför ett mindre inläckage av grundvatten från sprickzoner inom och utanför verksamhetsområdet samt omgivande mark kan komma att ske. Nederbörd och grundvattnen kommer genom självfall att samlas upp i en pumpgröp varifrån vattnet pumpas till dike som leder vidare till sedimentationsbassänger med efterföljande översilningsyta och våtmarksrening.

Pumpning av grundvatten som framträder vid ytan vid brytning är anmälningspliktig vattenverksamhet enligt 11 kap. 9 a § MB och prövas av Länsstyrelsen. Överskrider volymen vatten 1000 m³/dygn är verksamheten tillståndspliktig och prövas hos Mark- och miljödomstolen. Om det är uppenbart att vattenverksamhetens inverkan på vattenförhållandena inte skadar enskilda eller allmänna intressen är åtgärden undantagen tillståndsplikt enligt 11 kap. 12 § MB.

Av ansökningshandlingarna framgår att Bolaget bedömer att det generella undantaget enligt 11 kap. 12 § MB ska tillämpas för verksamheten. Bolaget har utfört en geohydrologisk undersökning, innefattande en sprickkartering, för att kunna bedöma påverkan på närliggande brunnar. Bolaget har också för avsikt att installera observationshål runt brytområdet för att kontrollera grundvattnets läge, lutning och eventuell avsänkning. Miljöprövningsdelegationen tar inte ställning i frågan om bortledningen av grundvattnet omfattas av anmälningsplikt, tillståndsplikt eller undantag. Miljöprövningsdelegationen vill dock göra Bolaget uppmärksam på att **det är verksamhetsutövaren som har bevisbördan** för att undantagsregeln enligt 11 kap. 12 § MB är tillämplig. Uppenbarhetsrekvisitet betyder att beviskravet är mycket starkt. Det åligger således verksamhetsutövaren att om skada ifrågasätts för tillsynsmyndigheten kunna bevisa att sådan inte sker eller har skett. Bolaget behöver fortlöpande följa upp mängden uttaget grundvatten, flöden, ev. avsänkning m.m. för att snabbt kunna vidta åtgärder för att förhindra att enskilda eller allmänna intressen skadas. Allmänna och enskilda intressen såsom t.ex. naturvärden, diken och enskilda brunnar behöver bedömas och dokumenteras. Detta görs lämpligen inom ramen för Bolagets egenkontroll. I egenkontrollprogrammet bör det även framgå vilka mätmetoder som används, mätfrekvens och utvärderingsmetoder. Det är Länsstyrelsen som har tillsynen över vattenverksamheter.

Bolaget har i första hand yrkat på en icke begränsad tillståndstid, och i andra hand en tillståndstid omfattande 25 år. För täktverksamheter som har stor miljöpåverkan är det lämpligt att tillstånd tidsbegränsas, vilket också är det vanligaste förfarandet vid tillståndsgivning av täkter. En fördel med tidsbegränsade tillstånd är att det blir regelbundet nya prövningar av verksamheten då villkoren kan uppdateras och bästa möjliga teknik användas (*Naturvårdsverkets handbok 2003:5*). En nackdel med tidsbegränsade tillstånd är att verksamhetsutövaren inte kan planera och göra investeringar för längre tid än tillståndet räcker. I dagsläget strider aktuell verksamheten inte mot översiktsplanen för Uppsala kommun. Uppsala växer ständigt och i framtiden kan marken i och omkring anläggningen komma att behövas för andra ändamål. Med hänsyn till ovanstående anser Miljöprövningsdelegationen att de mest bullrande delverksamheterna, såsom bergtäkt och krossning av inkört berg, bör tidsbegränsas till 25 år i enlighet med Bolagets andrahandsyrkande, vilket ändå får anses vara en lång tid.

Val av plats

Enligt 2 kap. 6 § första stycket MB ska det för en verksamhet eller åtgärd som tar i anspråk ett mark- eller vattenområde väljas en plats som är lämplig med hänsyn till att ändamålet ska kunna uppnås med minsta intrång och olägenhet för människors hälsa och miljön, i den utsträckning det inte är orimligt enligt 2 kap. 7 § MB.

Miljöprövningsdelegationen gör i denna del följande bedömning.

Verksamhetens lokalisering är särskilt gynnsam med tanke på det korta transportavståndet till Uppsala. Trots närheten till Uppsala bedöms avståndet till närboende vara relativt långt. Närmaste bostad ligger ca 650 m från verksamhetsområdet. Täckens lokalisering är också god med tanke på att inga kända skyddsvärda natur- eller kulturvärden finns inom verksamhetsområdet som kan påverkas negativt av verksamheten. Verksamheten kommer att bedrivas året runt.

Även de mest bullrande momenten såsom borrhning och krossning kommer att i stort sett bedrivas dagtid under vardagar året runt. Om de villkor som föreskrivs i tillståndet beträffande buller följs, bedöms verksamheten inte ge upphov till större olägenhet för närboende än som skäligen får tålas.

Landskapsbilden kommer att påverkas under drift, men landskapsbilden har redan förändrats eftersom verksamhet har bedrivits på platsen och större delen av området är kalhugget och avbanat sedan tidigare. Efter verksamheten har upphört kommer några kullar finnas kvar på platsen. Av ansökan framgår det att höjdskillnaden mellan toppen på den högsta kullen och riksväg 55 kommer att vara cirka 25 m. Mellan riksväg 55 och anläggningen finns ett skogsparti som fungerar som insynsskydd. Om skogen får stå kvar bedömer Miljöprövningsdelegationen att deponin troligtvis inte kommer att märkas från vägen. Den maximala deponihöjden i tidigare tillstånd är densamma. Förändringen av landskapsbilden bedöms inte vara så negativ att tillstånd inte kan medges.

Inget riksintresse enligt 3 eller 4 kap. MB berörs av verksamheten.

Miljöprövningsdelegationen anser att den föreslagna lokaliseringen uppnår ändamålet med verksamheten med minsta intrång och olägenhet för människors hälsa och miljön, under förutsättning att föreslagna skyddsåtgärder vidtas och föreskrivna villkor följs.

Hushållningsbestämmelser

Ett fortsatt tillstånd för verksamheten medför en god hushållning med naturresurser eftersom den delvis går ut på att återvinna olika avfallsslag.

Återvinningsverksamheten bidrar t.ex. till mindre användande av ballast vid asfalt och betongtillverkning. Bergtäktsverksamheten bidrar till att minska användningen av naturgrus.

Verksamheten innebär inte någon ändrad markanvändning jämfört med den täkt-, deponi- och återvinningsverksamhet som har bedrivits på platsen tidigare.

Planförhållanden

Av Bolagets ansökan framgår det att verksamheten inte strider mot översiktsplanen för Uppsala kommun. Området omfattas inte heller av detaljplan eller områdesbestämmelser.

Natura 2000

Närmaste Natura 2000-område, Östra Nåsten, ligger ca 3 km från verksamhetsgränsen och bedöms inte beröras av verksamheten. Natura 2000-området är en del av naturreservatet Hågadalen-Nåsten som ligger betydligt närmare verksamhetsgränsen, ca 650 m.

Såvitt Miljöprövningsdelegationen kan utläsa kommer verksamheten inte på något betydande sätt påverka miljön i Natura 2000-området.

Miljökvalitetsnormer

Enligt 5 kap. 3 § MB ska myndigheter och kommuner ansvara för att miljö-kvalitetsnormer följs. Regeringen har i luftkvalitetsförordningen (2010:477) fastställt sådana miljö-kvalitetsnormer för kvävedioxid, kväveoxider, svaveldioxid, kolmonoxid, bly, bensen, partiklar och ozon. Regeringen har också utfärdat en förordning (2001:554) om miljö-kvalitetsnormer för fisk- och musselvatten. Vidare har Vattenmyndigheten för Norra Östersjöns vattendistrikt, med stöd av förordningen (2004:660) om förvaltning av kvaliteten på vattenmiljön, beslutat om miljö-kvalitetsnormer för ytvatten- och grundvattenförekomster.

Miljöprövningsdelegationen bedömer att verksamheten inte kommer att medföra att någon miljö-kvalitetsnorm enligt ovan nämnda förordningar kommer att överskridas.

Miljömål

Planerad verksamhet berörs bl.a. av de nationella miljömålen "Minskad klimatpåverkan", "God bebyggd miljö", "Hållbar avfallshantering" och "Hushållning med energi och naturresurser". Miljöprövningsdelegationen bedömer att verksamheten inte i någon betydande mån kommer att motverka möjligheten att uppnå de nationella miljömålen, även om det torde finnas möjlighet till förbättring med avseende på användning och utsläpp av fossila bränslen.

Villkor

Bolaget har föreslagit ett antal villkor som ska gälla för verksamheten. För att undvika dubbelreglering, meddelas inte villkor för frågor som regleras i andra lagar och bestämmelser. Till exempel konstaterar Miljöprövningsdelegationen att förordningen (2001:512) om deponering av avfall tillsammans med Naturvårdsverkets föreskrift (NFS 2004:10) om deponering, kriterier och förfaranden för mottagning av avfall vid anläggningar för deponering av avfall anger ett antal bindande detaljbestämmelser för deponeringsanläggningar rörande allt från okontrollerat tillträde till deponin till provtagning av lakvatten med mera. Behovet av att meddela villkor för deponin och återvinningsanläggningen är därför begränsat. För övriga delverksamheter anges förutom de villkor som normalt föreskrivs i tillstånd till bergtäkt ytterligare villkor om bl.a.:

Buller (villkor 5)

I tidigare tillstånd har ljudnivåer reglerats i enlighet med Naturvårdsverkets tidigare riktlinjer för buller från nyetablerad verksamhet. I tillstånden har riktvärden för buller vid bostäder samt strängare riktvärden för buller inom naturreservatet Hågadalen-Nåsten föreskrivits i villkor. Miljöprövningsdelegationen föreskriver att samma riktvärden som tidigare ska gälla som begränsningsvärden i detta beslut, i enlighet med Bolagets förslag. I praktiken innebär det att alla maskiner inte kan vara i drift samtidigt. Miljöprövningsdelegationen föreskriver även att bullermätning, alternativt beräkning, ska utföras med jämna mellanrum, d.v.s. vartannat år.

Sprängning (villkor 7)

Närboende och andra berörda bör i god tid informeras om tidpunkt för sprängning. Miljöprövningsdelegationen anser att det är rimligt att informationen går ut minst tre dagar i förväg. Närboende har i samrådet framfört att det har varit vissa brister i informationen. Bolaget har bemött synpunkterna med att tidigare anlitad

sprängentreprenör inte alltid har klarat att hålla utsatta tider, men att det fungerar bättre med den nya sprängentreprenören varför tiderna kommer att kunna hållas. Med anledning av att tiderna inte alltid har kunnat hållas anser Miljöprövningsdelegationen att det kan vara lämpligt att ange en reservdag då sprängning kan komma att ske i informationen som går ut till närboende. Uppdaterad information om sprängning kan t.ex. finnas på Bolagets hemsida alternativt på telefonsvarare.

Bergkvalitet (villkor 9)

Det nationella miljökvalitetsmålet "Grundvatten av god kvalitet" innebär bl.a. att naturgrusavlagringar med stort värde för dricksvattenförsörjningen och för natur- och kulturlandskapet ska bevaras. Huvuddelen av materialförsörjningen ska baseras på bergkross och andra alternativ till naturgruset. En förutsättning för detta är att det finns berg av rätt kvalitet och att det finns en kunskap om var sådant material går att hitta. Tanken är inte att ett nytt prov ska tas varje år, utan om prov som tidigare tagits och analyserats fortfarande kan anses representativt för tälkten kan resultatet användas vid den fortsatta årliga miljörapporteringen. Miljöprövningsdelegationen ser det också som en bra produktinformation som inte är orimlig att kräva.

Damning (villkor 10 och 11)

Närboende har tidigare klagat på damning från infartsvägen samt nedsmutsning på riksväg 55. Nedsmutsning av väg innebär en ökad olycksrisk p.g.a. halka och damning en ökad hälsorisk. Bolaget har vidtagit åtgärder för att förhindra damning och nedsmutsning. Bland annat har infartsvägen asfalterats och färast installerats på alla vågramper. Bolaget har även tillgång till sopmaskin.

Förhöjda kloridhalter finns i ytvattnet och grundvattnet nedströms anläggningen. Att Bolaget använder bl.a. salt för dammbekämpning kan vara en orsak till de förhöjda halterna. Bolaget bör därför utreda möjligheterna att bekämpa damm utan att använda salt.

Med de åtgärder Bolaget vidtagit och om de villkor som föreskrivs i tillståndet beträffande damning följs, bedöms verksamheten inte ge upphov till större olägenhet med avseende på damning och nedsmutsning än som skäligen får tålas.

Provtagning av vatten (villkor 15)

Förhöjda halter av bl.a. koppar och klorid återfinns i grund- och ytvatten nedströms anläggningen. Med anledning av de förhöjda halterna anser Miljöprövningsdelegationen att Bolaget noggrant behöver följa upp halter av förorenande ämnen i vattnet som avleds från anläggningen och att tillsynsmyndigheten bör informeras om provtagningsresultat, t.ex. i form av trendkurvor. Vilka parametrar som ska analyseras och hur ofta det ska ske bör anges i kontrollprogrammet. I NFS 2004:10 anges minsta provtagningsintervall för deponier för inert avfall. Miljöprövningsdelegationen anser att det för aktuell anläggning kan vara befogat med utökade provtagningsintervall då anläggningen består av flera delverksamheter.

Överskottsvatten från betongtillverkning (villkor 16)

Överskottsvatten från betongtillverkningen är starkt basiskt och bör inte beblandas med vatten som avleds från anläggningen. Miljöprövningsdelegationen föreskriver därför att överskottsvattnet ska tas om hand på ett sätt som garanterar att utsläpp till recipient inte kan ske.

Asfaltåtervinning (villkor 17)

Trafikverket (tidigare Vägverket) har i sin publikation *Hantering av tjärhaltiga beläggningar, rapport 2004:90* angett riktvärden för när gammal asfalt kan användas fritt för återvinning med avseende på innehåll av tjära (16 PAH). Vid halter < 70 mg/kg 16 PAH betraktas asfalt vara fri från tjära.

Miljöprövningsdelegationens uppfattning är att riktvärdena numer är vedertagna och att de även bör kunna användas som begränsningsvärden vid aktuell anläggning. En metod för att kontrollera innehåll av tjära är att använda särskild färgspray som belyses med UV-ljus. Ändras färgen är det en indikation på att asfalten innehåller tjära. För att då kunna använda asfalten för återvinning krävs att representativa prov tas som analyseras på laboratorium. Hur provtagning och provberedning bör utföras framgår av Trafikverkets rapport. Överskrids riktvärdena får fortsatt lagring inom verksamhetsområdet inte ske.

Åtgärder för avslutning och efterbehandling (villkor 27, 28 och 29)

Tillståndet omfattar en mycket lång verksamhetstid. Vissa delar av deponiområdena torde kunna sluttäckas allteftersom deponering pågår om verksamheten bedrivs i etapper. Miljöprövningsdelegationen föreskriver därför att efterbehandling av området i möjligaste mån ska ske successivt. I praktiken kommer möjligheterna till det vara som bäst då täktverksamheten har avslutats, men viss efterbehandling torde kunna vara möjligt även innan. Eftersom tillståndet löper under en lång tid anser Miljöprövningsdelegationen att en slutlig efterbehandlingsplan ska lämnas in till tillsynsmyndigheten i god tid innan verksamheten avslutas. Det är rimligt att planen lämnas in i samband med att täktverksamheten avslutas.

Miljöprövningsdelegationen anser att det är viktigt att sluttäckningen inte drar ut på tiden. Därför anges det i villkor att efterbehandlingen ska vara avslutad senast 5 år efter att deponeringen av avfall upphör.

Ekonomisk säkerhet (villkor 33)

Brytning av berg kan pågå under 25 år emedan deponering kan komma att ske under mycket längre tid. Eftersom det idag är svårt att förutse inflationstakten, hur mycket berg som har brutits och hur långt deponiverksamheten har kommit om 25 år, är det svårt att göra en bra bedömning av vilket behov av ekonomisk säkerhet som kommer att finnas då. Miljöprövningsdelegationen anser därför att det är lämpligt att säkerheten omprövas i slutet av tillståndstiden för bergtäkten. Miljöprövningsdelegationen föreskriver därför att Bolaget ska inlämna ett nytt förslag på ekonomisk säkerhet, inkluderat beräkningsunderlag, för verksamheten när bergtäktsverksamheten avslutats eller senast den 1 januari 2040.

Utöver kravet på att se över säkerheten vid tillståndstidens slut, finns det möjlighet för tillståndsmyndigheten att enligt 24 kap. 5 § MB ompröva säkerheten om den inte längre är tillräcklig eller är större än vad som behövs.

Delegationer

a. Vid oförutsedda händelser i verksamheten bör det finnas möjlighet att tillfälligt ändra arbetstiderna. Det bör inte ske regelmässigt utan endast då det finns särskilda skäl. Eftersom Miljöprövningsdelegationen inte kan förutse alla tänkbara scenarier är det rimligt att möjligheten att medge tillfälligt ändrade arbetstider överläts åt tillsynsmyndigheten (*villkor 6*).

b. I tidigare tillstånd har Bolaget haft villkor om sommar- och Juluppehåll för skutspräckning och Juluppehåll för krossning. Tillsynsmyndigheten, Miljö- och hälsoskyddsnämnden i Uppsala kommun, har i yttrande anfört att de bör ges delegation att införa sommaruppehåll för skutspräckning och borring om detta motiveras av klagomål från närboende. Bolaget har inte motsatt sig förslaget, varför Miljöprövningsdelegationen delegerar åt tillsynsmyndigheten att införa begränsningen om behov föreligger (*villkor 6*).

c. Tillsynsmyndigheten bör ges möjlighet att vid behov föreskriva villkor om dammbekämpning och dammbindande medel. Behov av villkor om förbud att använda salt som dammbindande medel kan t.ex. föreligga om salthalten i yt- och grundvatten fortsätter att öka (*villkor 10 och 11*).

d. Bolaget har i miljökonsekvensbeskrivningen redovisat halter av metaller m.m. i utgående vatten från anläggningen. Tillsynsmyndigheten har i yttrande anfört att ett framtida tillstånd bör omfatta ett utredningsvillkor om att Bolaget ska inlämna förslag på mängd- och haltvillkor för metaller i utgående vatten efter våtmarken. Miljöprövningsdelegationen konstaterar att halterna av metaller idag generellt är låga men att några ämnen sticker ut. Halten koppar och klorid är något förhöjd i ytvattnet nedströms anläggningen. Kopparhalten är låg till måttlig enligt Naturvårdsverkets äldre bedömningsgrunder för ytvatten (rapport 4913), och den är mycket lägre jämfört med de riktlinjer Uppsala kommun m.fl. kommuner har för utsläpp från industrier och andra verksamheter till dagvatten och avloppsreningsverk (*Riktlinjer för utsläpp av avloppsvatten från industrier och andra verksamheter, 2010*). Vid jämförelse med Havs- och vattenmyndighetens föreskrifter om klassificering och miljökvalitetsnormer avseende ytvatten (HVMFS 2013:19) skulle ytvattnet nedströms anläggningen få måttlig status med avseende på koppar. Anläggningen är belägen mer än 1,5 km från Hågaån som är recipienten och som av länsstyrelsen har bedömts ha god kemisk status. Ytvattnet späds ut både på vägen till, och när det når recipienten. Risken för att utsläpp av koppar skulle förändra statusen i Hågaån bedömer Miljöprövningsdelegationen vara mycket liten. För klorid finns inga tillämpliga jämförelsevärden.

Av Bolagets miljörapport framgår det att kopparhalten i grundvattnet nedströms anläggningen under senare år har varit högre än tidigare. Om vattnet skulle användas som dricksvatten skulle det vara tjänligt med anmärkning enligt LIVSFS 2001:30. Enligt SGU:s bedömningsgrunder för grundvatten (2013:1) har kopparhalten som högst varit måttlig. Kloridhalten i grundvattnet är förhöjd men ändå låg enligt bedömningsgrunderna. Sulfathalten har varit måttlig.

Bolaget behöver följa upp dessa ämnen och redovisa ev. förändringar över tid till tillsynsmyndigheten. Särskilt som verksamheten kommer att utökas. Utökningen i sig innebär större risk för utsläpp av förorenande ämnen, men genom en effektiv

mottagningskontroll bör införsel och utsläpp av förorenande ämnen kunna begränsas.

Utifrån ovanstående resonemang är Miljöprövningsdelegationens bedömning att det idag inte finns något behov av villkor om utsläppshalter, men att om framtida provtagning visar på mer än tillfälligt ökade halter av föroreningar nedströms reningsanläggningen, och i grundvattnet, är det rimligt att tillsynsmyndigheten ges möjlighet att meddela ytterligare villkor rörande förbättringar av reningsanläggningen samt meddela utsläppsvillkor för föroreningsinnehållet i utgående vatten från anläggningen. Miljöprövningsdelegationen vill inte begränsa sig till metaller utan det kan även gälla andra parametrar där det sker en förändring. Delegation att meddela ytterligare villkor om utsläpp av vatten har en vid betydelse i det avseendet att det också medger möjlighet att meddela villkor om provtagning, volymsbestämning och rapportering (*villkor 14 och 15*).

e. Verksamheten består av ett antal olika delverksamheter. Miljöprövningsdelegationen bör inte detaljreglera alla delverksamheter utan överlåter åt tillsynsmyndigheten att föreskriva om ytterligare skyddsåtgärder för asfalt- och betongtillverkningen (*villkor 16 och 17*).

f. Bolaget har redovisat hur efterbehandlingen av området kommer att ske. Bland annat kommer hela bergtäkten att fyllas igen. Mot slutet av verksamheten kommer efterbehandlingen att ske successivt genom att deponerade massor formas för att knyta an till landskapet. Vissa vägar och iordninggjorda ytor kan komma att sparas om markägaren så önskar. Den slutliga utformningen kommer att ske i samråd med tillsynsmyndigheten. En efterbehandlingsplan kommer att tas fram i samråd med tillsynsmyndigheten. Miljöprövningsdelegationen anser att efterbehandlingen i huvudsak bör utföras enligt Bolagets förslag och delar Bolagets uppfattning att efterbehandlingen ska ske i samråd med tillsynsmyndigheten och berörda fastighetsägare. Eftersom tillståndstiden är mycket lång, och det därför är svårt att förutse behovet av efterbehandlingsåtgärder, bör tillsynsmyndigheten ha rätt att besluta om efterbehandlings slutliga utformning om behov föreligger (*villkor 27, 28 och 29*).

g. Miljöprövningsdelegationen har gett Bolaget i uppdrag att utreda förutsättningar för att driva kross- och sorteringsverk med el via anslutning till det fasta elnätet, samt föreslå slutliga villkor för energianvändning. Trots detta anser Miljöprövningsdelegationen att tillsynsmyndigheten bör ges möjlighet att föreskriva ytterligare villkor om energihushållning eftersom verksamheten omfattar flera delverksamheter utöver bergtäkt och energi används på olika sätt och i olika former.

Uppskjutna frågor

Verksamheten innebär att maximalt 600 000 ton berg får brytas och krossas årligen. Det kommer att vara en av de största bergtäkterna i länet, vilket torde innebära att det också är en av de täkter som förbrukar mest energi i länet. De moment inom verksamheten som är mest energikrävande är krossning och sortering. Enligt Bolaget drivs kross- och sorteringsverk (inkluderat matare och transportband) med hjälp av dieselmotorer eller med el via dieseldrivna elverk. Ungefär hälften av utrustningen drivs med el via dieseldrivna elverk och hälften med dieselmotorer. Till verksamhetsområdet finns enligt nätägaren en 10 kV servisledning. Eftersom

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

Miljöprövningsdelegationen

BESLUT

37 (40)

2014-07-03

Dnr: 551-6068-11

viss tåktutrustning redan drivs med el bedöms möjligheterna att helt eller delvis ställa om utrustningen till eldrift vara goda, även om en uppgradering av elservisen med anslutande ledningar krävs samt utbyte eller konvertering av utrustning. Med anledning av detta ger Miljöprövningsdelegationen Bolaget i uppdrag att utreda förutsättningar för att driva kross- och sorteringsverk med el via anslutning till det fasta elnätet, samt föreslå slutliga villkor för energianvändning. Eftersom fossilt bränsle redan används vid drift är det angeläget att frågan utreds så snart som möjligt. Bolaget får därför endast ca ett år på sig att lämna in utredningen.

Ekonomisk säkerhet

Bolaget har i ansökan lämnat förslag på säkerhet för tåkt- och deponiverksamheten. I förslaget anges att den grundmodell för beräkning av säkerhet för bergtåkt som Miljösamverkan Sverige har tagit fram i sin rapport *Efterbehandling av tåkter, En för-tåkt handledning* från 2006 stämmer dåligt med de förutsättningar som gäller för aktuell verksamhet. Bolaget anser att efterbehandlingskostnaderna för bergtåkten är obetydliga då hela bergtåkten kommer att användas för deponi, varför man bör bortse från dessa vid beräkning av den ekonomiska säkerheten. Enligt Bolaget kommer framförallt kostnader för utjämning, städning, borttagning av stängsel, återplantering och justering och utjämning av deponislänter att uppstå i avslutningsskedet. Den totala kostnaden har Bolaget beräknats till 1 535 000 kr. Vid indexuppräknings från 2006 till 2011 blir summan 1 682 000 kr.

Miljöprövningsdelegationen delar Bolagets uppfattning att grundmodellen stämmer dåligt med de förutsättningar som gäller vid aktuell verksamhet. Man måste dock beakta att syftet med den ekonomiska säkerheten är att säkerställa att området blir efterbehandlat om Bolaget av någon orsak inte har möjlighet att fullfölja verksamheten.

Vid ett värsta tänkbart scenario kan säkerheten behöva tas i anspråk innan deponering har påbörjats i de delar som även är bergtåkt samtidigt som mycket av berget har brutits. De kostnader som kan uppstå är bl.a. anläggande av geologisk barriär, släntning, städning och borttagning av stängsel, samt uppföljande provtagning och mätning av ytvatten uppströms och nedströms deponin under 30 år i enlighet med NFS 2004:10. Eftersom det har bedrivits deponi inom verksamhetsområdet borde det finnas gott om massor för att slänta i bergtåkten. Någon sprängning torde inte behövas, vilket annars skulle öka efterbehandlingskostnaderna.

Bolaget har föreslagit att säkerheten ska justeras, vilket innebär att den byts ut, vart femte år beräknat på KPI med 2011 som basår. Vid beräkning av säkerheter för tåkter använder Miljöprövningsdelegationen normalt minst hela tillståndstiden som ingående värde i formel för beräkning av säkerheter. Miljöprövningsdelegationens uppfattning är att Bolaget avser att använda 5 år som ingående värde då säkerheten justeras vart 5:e år. Miljöprövningsdelegationen ser inte att det finns anledning att frångå det normala förfarandet, vilket innebär att säkerheten beräknas som en engångssumma med hela tillståndstiden för bergtåkten som ingående värde i formeln, däremot bör säkerheten justeras när tåktverksamheten har upphört efter de förhållanden som råder då.

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

Miljöprövningsdelegationen

BESLUT

38 (40)

2014-07-03

Dnr: 551-6068-11

Inflationen har under senare år varit låg. Riksbankens mål för inflationen är att konsumentprisindex (KPI) ska öka med högst 2 % per år. Eftersom verksamheten kommer att bedrivas under lång tid anser Miljöprövningsdelegationen att det är befogat att vid beräkningen av säkerheten använda ett konsumentprisindex på 2 %.

Vid beräkning av säkerheten bör en kostnad per kvadratmeter på 4,69 kr användas, vilket är resultatet av en uppräkningskostnad för släntning på 4 kr/m² med KPI på 2 % under 8 år från 2006 t.o.m. 2014. Miljöprövningsdelegationen utgår från att det är deponiytan på 36 ha som kommer att behöva jämnas till. Kostnaden för städning, borttagning av stängsel och återplantering bedöms vara 60 000 kr + 350 000 kr enligt Bolagets förslag.

Beräkning av säkerhetsbeloppet:

$$(360\,000\text{ m}^2 * 4,69\text{ kr}) + 60\,000\text{ kr} + 350\,000\text{ kr} = 2\,098\,400\text{ kr}$$
$$2\,098\,400\text{ kr} * (1+0,02)^{25} = 3\,442\,648\text{ kr}$$

Avrundat nedåt blir säkerhetsbeloppet 3 400 000 kr.

Formel

Steg 1 area * pris per m² + fast kostnad för städning mm = nuvärde

Steg 2 nuvärde * (1 + medelvärdes-KPI)^{tillståndstid} = säkerhetsbelopp

Nuvärde är kostnad för efterbehandling idag. Medelvärdes KPI på 2 % anges som 0,02 i formeln

Sammanfattande bedömning

En ökad omfattning av verksamheten, dels i produktion och dels i yta, kommer att innebära en ökad miljöpåverkan. Med hänsyn till de risker i trafiksäkerhetshänseende som för närvarande föreligger vid infarten till tåkten anser miljöprövningsdelegationen att en inskränkning i förhållande till bolagets yrkanden om uttag, införsel och deponerad mängd måste göras i avvaktan på att trafiksäkerhetshöjande åtgärder vidtas. Ovanstående inskränkning, tillsammans med de av Bolaget gjorda åtaganden och de villkor som föreskrivs i detta beslut, bedöms utgöra tillräckliga försiktighetsmått för att förebygga att verksamheten medför skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön. Verksamheten kan bidra till en långsiktig hållbar utveckling enligt miljöbalkens mål och den uppfyller kraven enligt de allmänna hänsynsreglerna i balken. Sammanfattningsvis gör därför Miljöprövningsdelegationen den bedömningen att tillstånd ska lämnas för verksamheten.

Information

Beslutet får tas i anspråk när det har vunnit laga kraft och en säkerhet har ställts och godkänts av Miljöprövningsdelegationen.

Detta tillstånd befriar inte Bolaget från skyldigheten att iaktta vad som gäller enligt andra bestämmelser för den anläggning eller verksamhet som tillståndet avser.

BESLUT

39 (40)

2014-07-03

Dnr: 551-6068-11

Miljöprövningsdelegationen

Bolaget är skyldigt att bedriva egenkontroll enligt förordningen SFS 1998:901. Förordningen (1998:901) om verksamhetsutövarens egenkontroll reglerar frågor om verksamhetsutövarens skyldigheter att bl.a. ha rutiner för att fortlöpande kontrollera att utrustning m.m. för drift och kontroll hålls i gott skick, vilket ska dokumenteras (5 §). Ansvaret att fortlöpande och systematiskt undersöka och bedöma riskerna med verksamheten ur hälso- och miljösynpunkt samt anmälningsskyldighet vid driftstörningar regleras i 6 § i förordningen.

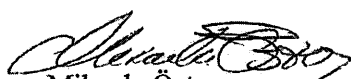
Vad som i detta beslut föreskrivs för Bolaget gäller även för ny verksamhetsutövare vid ett övertagande av den tillståndsgivna verksamheten. Enligt 32 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd ska vid en överlåtelse av verksamheten den nya verksamhetsutövaren snarast meddela tillsynsmyndigheten om överlåtelsen. Vid överlåtelse av tillståndet fordras att den nye tillståndshavaren ställer säkerhet för verksamheten. Sådan säkerhet fastställs av Miljöprövningsdelegationen.

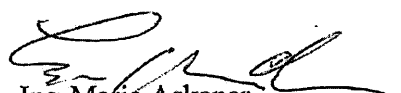
Avgift för prövning och tillsyn av miljöfarlig verksamhet ska enligt 2 kap. 1 § förordningen (1998:940) om avgifter för prövning och tillsyn enligt miljöbalken betalas av den som bedriver miljöfarlig verksamhet som anges med beteckningen A eller B i 2 till 32 kap. miljöprövningsförordningen. Om kommunen har tillsynsansvaret för anläggningen, tar även kommunen ut en avgift för tillsynen.

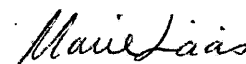
Hur man överklagar

Detta beslut kan överklagas hos Nacka tingsrätt, mark- och miljödomstolen, *se bilaga 5*. Skrivelsen ska ha kommit in till Länsstyrelsen senast den 7 augusti 2014.

Detta beslut har fattats av Miljöprövningsdelegationen inom Länsstyrelsen i Uppsala län. I beslutet har länsassessor Mikaela Öster, ordförande, och miljöskyddshandläggare Ing-Marie Askaner, miljösakkunnig deltagit. Ärendet har beretts av miljöskyddshandläggare Marie Låås.

Mikaela Öster

Ing-Marie Askaner

Marie Låås

Bilagor:

1. Översiktskarta
2. Verksamhetsplan
3. Förslag till efterbehandlingsplan
4. Förteckning över avfallsslag
5. Hur man överklagar till Nacka tingsrätt, mark- och miljödomstolen.
6. Kungörelsedelgivning

Miljöprövningsdelegationen

BESLUT

40 (40)

2014-07-03

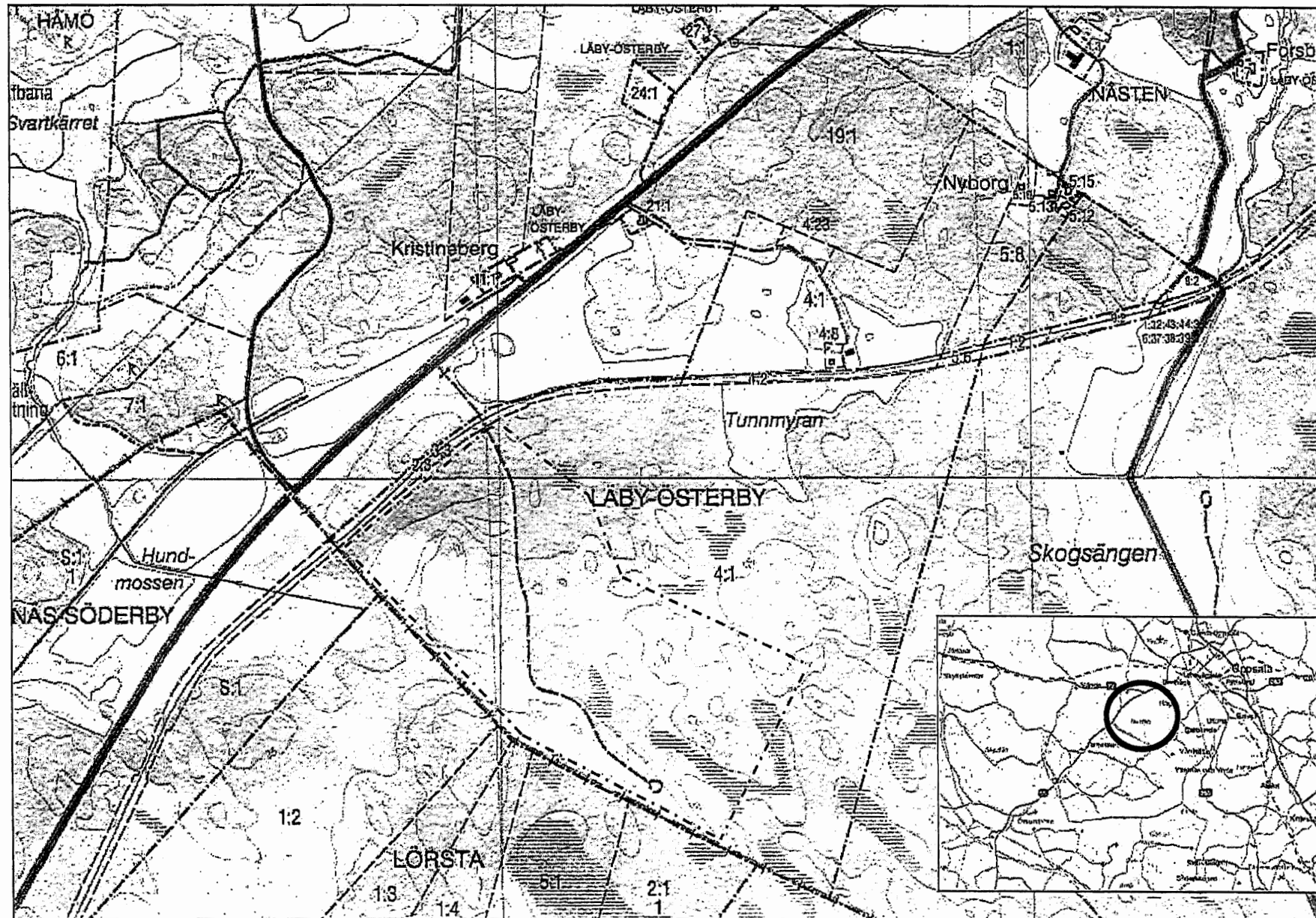
Dnr: 551-6068-11

Sändlista:

Naturvårdsverket, 106 48 Stockholm
Havs- och Vattenmyndigheten, Box 11 930, 404 39 Göteborg
Uppsala kommun, Miljö- och hälsoskyddsnämnden, 753 75 Uppsala
Uppsala kommun, Kommunstyrelsen, 753 75 Uppsala
Uppsala kommun, Plan- och byggnadsnämnden, 753 75 Uppsala
Skatteverket, Box 507, 826 27 Söderhamn
SGU, Box 670, 751 28 Uppsala
Brandförsvaret, Almungevägen 33, 754 54 Uppsala
Trafikverket, Box 1140, 631 80 Eskilstuna

Akten

Miljöskyddsenheten (UW (VIC-naturansvarig gällande täkter) och IMA)
Rättsenheten (MÖ och AI)

Bilaga 4: Förteckning över avfallsslag som får tas emot inom anläggningen (inkl. material för deponering).

Avfallsslag	Koder från Avfallsförordningen (2011:927 och typ av hantering)	
Kategori	Kod	Hantering
01 Avfall från prospektering, ovan- och underjordsbrytning samt fysikalisk och kemisk behandling av mineral		
Annat kasserat grus och krossat bergartsmaterial än det som anges i 01 04 07.	01 04 08	R5
Kasserad sand och lera.	01 04 09	D1
Slam och avfall från borrhning efter sötvatten eller i syfte att utvinna värme ur berget	01 05 04	D4
02 Avfall från jordbruk, trädgårdsnäring, vattenbruk, skogsbruk, jakt och fiske samt från bearbetning och beredning av livsmedel		
Växtdelar	02 01 03	R3
Skogsbruksavfall.	02 01 07	R1
16 Avfall som inte anges på annan plats i förteckningen		
Kiselgel	16 01 99	R5
17 Bygg- och rivningsavfall (även uppgrävda massor från förorenade områden)		
Betong.	17 01 01	R5
Tegel.	17 01 02	R5
Klinker och keramik.	17 01 03	R5
Andra blandningar av betong, tegel, klinker och keramik än de som anges i 17 01 06.	17 01 07	R5
Trä.	17 02 01	R1
17 03 Bitumenblandningar, stenkols tjära och tjärprodukter:		
Andra bitumenblandningar än de som anges i 17 03 01.	17 03 02	R5
17 05 Jord (även uppgrävda massor från förorenade områden), sten och muddermassor:		
Annan jord och sten än den som anges i 17 05 03.	17 05 04	D1

Andra muddermassor än de som anges i 17 05 05.	17 05 06	D4
Annan spårballast än den som anges i 17 05 07.	17 05 08	D1
17 09 Annat bygg- och rivningsavfall:		
Annat blandat bygg- och rivningsavfall än det som anges i 17 09 01–17 09 03	17 09 04	R5
19 08 Avfall från avloppsreningsverk som inte anges på annan plats i förteckningen:		
Avfall från sandfång. (Sand från vattenrening/ inducerad infiltration)	19 08 02	D1
20 Hushållsavfall och liknande handels-, industri- och institutionsavfall (även separat insamlade fraktioner)		
20 02 Trädgårds- och parkavfall (även avfall från begravningsplatser):		
Biologiskt nedbrytbart avfall.	20 02 01	R3
Jord och sten.	20 02 02	D1
20 03 Annat hushållsavfall och liknande handels-, industri- och institutionsavfall än det som anges i 20 01 och 20 02:		
Avfall från gaturenhållning.	20 03 03	D1/R5

Koder för hantering och övrig hantering inom anläggningen

R 1 Användning främst som bränsle eller annan energikälla.

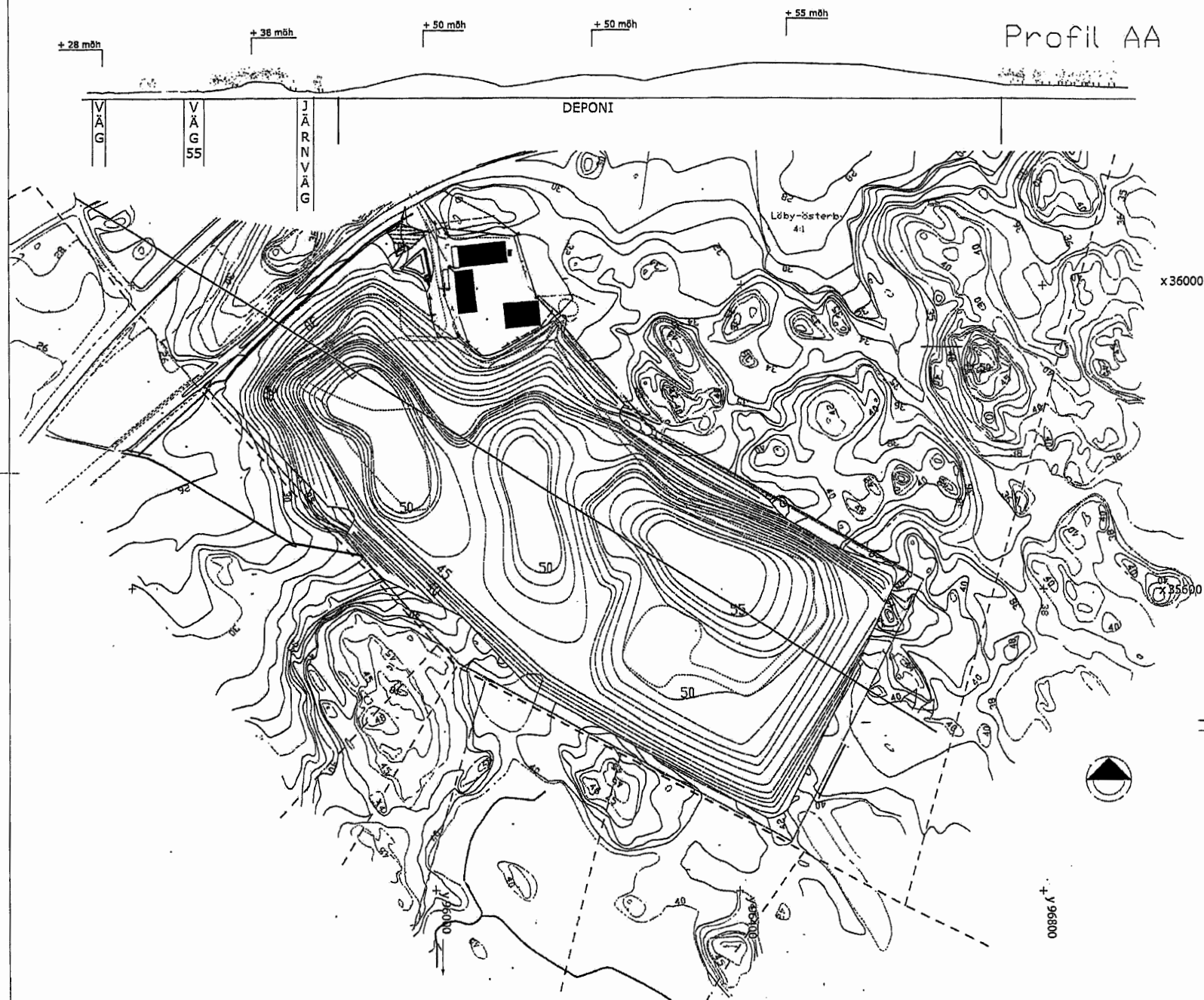
R 3 Materialåtervinning av organiska ämnen som inte används som lösningsmedel. Detta omfattar kompostering och andra biologiska omvandlingsprocesser samt förgasning och pyrolys med utnyttjande av komponenterna som kemikalier.

R 5 Materialåtervinning av andra oorganiska material. Detta omfattar jordtvätt som medför återställande av mark och återvinning av oorganiska byggmaterial.

D 1 Deponering på eller under markytan.

D 4 Invallning.

Detta omfattar t.ex. placering av flytande avfall och slam i dagbrott, dammar eller laguner och liknande.

Teckenförklaring

- Fastighetsgräns
- Låby-Österby Traktnamn
- Verksamhetsgräns
- Byggnad/Ekonomibyggn
- Diken
- Damm eller likn
- Våtmark
- väg
- Nya höjdkurvor
- Bef. Höjdkurvor
- Bostadshus

TRAPEZIA HB STORA SKUGGANS V. 9 115 42 STOCKHOLM	EFTERBEHANDLINGSPLAN FÖRSLAG BERÖRDA: DEPONI & ÅTERVINNING LÅBY-ÖSTERBY 4:1, 4:25 SKALA: 1:5000 (A3) RITNINGNUMMER: 06
20111124	RITNINGNUMMER: 06